

HANDLINGAR

Stiftsfullmäktige

17-18 november 2023

Ärende 1

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer .
Ärende Sammanträdet öppnas		

Ärendebeskrivning

Ordföranden öppnar sammanträdet och lämnar information om sammanträdet genomförande.

Ärende 2

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Upprop		

Ärendebeskrivning

Upprop förrättas.

Anmällda ledamöter och tjänstgörande ersättare, se *bilaga*.

Anmälda ledamöter och ersättare SF 17-18 november 2023 (upprättad 24 oktober 2023)

	Namn	Nomineringsgrupp	Tjänstgörande ersättare	Närvaro
1	Titti Ådén	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
2	Lars-Gunnar Frisk	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
3	Robert Nerdal	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Staffan Wylinder	
4	Ingela Eriksson	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
5	Bertil Burén	Centerpartiet		
6	Wiveca Andersson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
7	Inger Stenlund	Vänstern i Svenska Kyrkan		
8	Rolf Wikman	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
9	Lars Sandberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
10	Ida Nilsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Stig Åkesson	
11	Elisabeth Engberg	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
12	Kurt Vallmark	Centerpartiet		
13	Alf Lindén	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
14	Curt Edlund	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan	Margareta Ekesryd	
15	Paavo Ruokojärvi	Vänstern i Svenska Kyrkan		
16	Lisbeth Aronsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
17	Max Fredriksson	Kristdemokrater i Svenska kyrkan		
18	Sara Gille	Sverigedemokraterna	Nina Markström Svarvare	
19	Roland Samuelsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
20	Anna-Karin Westman Tjernlund	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
21	Yvonne Stålnacke	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
22	Peter Roslund	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
23	Ann-Charlotte Dahlbäck	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
24	Sirpa Bäckström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
25	Helge Stålnacke	Centerpartiet		
26	Lennart Åström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
27	Monica Lindmark	Vänstern i Svenska Kyrkan		
28	Anna Lundberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Roland Hedlund	
29	Sigvard Lindgren	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
30	Folke Hieta	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
31	Maria Andersson	FRIMODIG KYRKA		
32	Magnus Häggblad	Sverigedemokraterna		
33	Nora Nordgren	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
34	Kristina Bäckström	Centerpartiet		
35	Gunnel Eriksson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
36	Valentina Asplund	Borgerligt alternativ		
37	Ellen Kuorak	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
38	Ann-Charlotte Kassberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
39	Helén Lindbäck	Kristdemokrater i Svenska kyrkan		
40	Brith Fäldt	Vänstern i Svenska Kyrkan		
41	Anders Rålin	Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna		
42	Matti Björk	FRIMODIG KYRKA		
43	Ewa Miller	Borgerligt alternativ		
44	Kerstin Olla Grahm	Centerpartiet		
45	Ann-Helen Konradsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Densy Alenius	
46	Ulrika Karlsson	Himmel och Jord		
47	Paul Lundblad	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
48	Rikard Fräki	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
49	Henrik Blind	Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna	Sivert Mässing	
50	Tommy Nyström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
51	Inga-Lisa Johannessen	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Ingemar Rehnman Johansson	

Ärende 3-4

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Sammanträdet ajourneras resp. återupptas		

Ärendebeskrivning

Sammanträdet ajourneras fredagen den 17 november 2023.

Under ajourneringen genomförs fördjupningspass. Temat för fördjupningen är IPCC, i enlighet med fullmäktiges beslut efter bejakande av motionen "En uppdaterad omvärldsanalys" om att ge information från Headline Statements i Summary for Policymakers (IPCC) till stiftets anställda och förtroendevalda i fullmäktige.

Sammanträdet återupptas fredagen den 17 november 2023 kl. 15:15.

Ärende 5

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Upprop		

Ärendebeskrivning

Upprop förrättas.

Anmällda ledamöter och tjänstgörande ersättare, se *bilaga*.

Anmälda ledamöter och ersättare SF 17-18 november 2023 (upprättad 24 oktober 2023)

	Namn	Nomineringsgrupp	Tjänstgörande ersättare	Närvaro
1	Titti Ådén	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
2	Lars-Gunnar Frisk	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
3	Robert Nerdal	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Staffan Wylinder	
4	Ingela Eriksson	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
5	Bertil Burén	Centerpartiet		
6	Wiveca Andersson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
7	Inger Stenlund	Vänstern i Svenska Kyrkan		
8	Rolf Wikman	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
9	Lars Sandberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
10	Ida Nilsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Stig Åkesson	
11	Elisabeth Engberg	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
12	Kurt Vallmark	Centerpartiet		
13	Alf Lindén	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
14	Curt Edlund	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan	Margareta Ekesryd	
15	Paavo Ruokojärvi	Vänstern i Svenska Kyrkan		
16	Lisbeth Aronsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
17	Max Fredriksson	Kristdemokrater i Svenska kyrkan		
18	Sara Gille	Sverigedemokraterna	Nina Markström Svarvare	
19	Roland Samuelsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
20	Anna-Karin Westman Tjernlund	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
21	Yvonne Stålnacke	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
22	Peter Roslund	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
23	Ann-Charlotte Dahlbäck	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
24	Sirpa Bäckström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
25	Helge Stålnacke	Centerpartiet		
26	Lennart Åström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
27	Monica Lindmark	Vänstern i Svenska Kyrkan		
28	Anna Lundberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Roland Hedlund	
29	Sigvard Lindgren	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
30	Folke Hieta	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
31	Maria Andersson	FRIMODIG KYRKA		
32	Magnus Häggblad	Sverigedemokraterna		
33	Nora Nordgren	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
34	Kristina Bäckström	Centerpartiet		
35	Gunnel Eriksson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
36	Valentina Asplund	Borgerligt alternativ		
37	Ellen Kuorak	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
38	Ann-Charlotte Kassberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
39	Helén Lindbäck	Kristdemokrater i Svenska kyrkan		
40	Brith Fäldt	Vänstern i Svenska Kyrkan		
41	Anders Rålin	Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna		
42	Matti Björk	FRIMODIG KYRKA		
43	Ewa Miller	Borgerligt alternativ		
44	Kerstin Olla Grahm	Centerpartiet		
45	Ann-Helen Konradsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Densy Alenius	
46	Ulrika Karlsson	Himmel och Jord		
47	Paul Lundblad	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
48	Rikard Fräki	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
49	Henrik Blind	Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna	Sivert Mässing	
50	Tommy Nyström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
51	Inga-Lisa Johannessen	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Ingemar Rehnman Johansson	

Ärende 6

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Val av justerare (tillika rösträknare)		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige **beslutar**:

att utse _____ och _____ med

_____ respektive _____ som

ersättare, att jämte ordföranden justera stiftsfullmäktiges protokoll,

att de utsedda justerarna ska fungera som rösträknare vid behov, samt

att justering ska ske senast den 1 december 2023 brevledes och/eller på stiftskansliet i Luleå.

Ärendebeskrivning

Enligt arbetsordningen ska två justerare utses, likaså två ersättare för dessa.

Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet.

Ärende 7

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Godkännande av kallelse och kungörelse		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige **beslutar**:

att godkänna kallelsen och kungörelsen samt förklara sammanträdet utlyst i behörig ordning.

Ärendebeskrivning

Utfärdandet av kallelsen respektive kungörelsen har skett i enlighet med bestämmelserna i stiftsfullmäktiges arbetsordning och kyrkoordningen.

Kallelse har den 14 september 2023 skickats till ordinarie ledamöter samt till ersättare för kännedom.

Kungörelse inkl. sammanträdeshandlingar har den 3 november 2023 skickats till ordinarie ledamöter samt ersättare i digital form. Stiftsstyrelsens förslag till plan för verksamhet och ekonomi 2024-2026 har också skickats brevledes.

Sammanträdet har kungjorts på Luleå stifts officiella anslagstavla samt webbplats den 3 november 2023.

Ärende 8

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Fastställande av dagordning		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige **beslutar**:

att fastställa dagordningen i enlighet med utfärdad kungörelse.

Ärendebeskrivning

Kungörelsen ska innehålla uppgifter om de ärenden som ska behandlas vid sammanträdet.

Ärende 9

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer S 2023-1043 S 2023-1044 S 2023-1046
Ärende Anmälan av inkomna motioner		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige **beslutar**:

- att** motionen *Existentiella frågor i tiden* från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Ellen Kuorak (POSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Monica Lindmark (ViSK) har väckts i behörig ordning och därmed ska mottas för behandling,
- att** motionen *Föreläsning om biologisk mångfald* från ledamöterna Ingela Eriksson (POSK), Ulrika Karlsson (HoJ), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Ellen Kuorak (POSK) har väckts i behörig ordning och därmed ska mottas för behandling,
- att** motionen *Diakonala måltider* från ledamoten Ingela Eriksson (POSK) har väckts i behörig ordning och därmed ska mottas för behandling, samt
- att** ovannämnda motioner ska tillställas stiftsstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

När en motion väckts ska stiftsfullmäktige vid närmast följande sammanträde besluta om motionen väckts i behörig ordning och därmed ska beredas av stiftsstyrelsen.

Inför stiftsfullmäktiges sammanträde har tre motioner inkommit.

Motionen *Existentiella frågor i tiden* har den 2 november 2023 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Ellen Kuorak (POSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Monica Lindmark (ViSK).

Motionen *Föreläsning om biologisk mångfald* har den 2 november 2023 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ingela Eriksson (POSK), Ulrika Karlsson (HoJ), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Ellen Kuorak (POSK).

Motionen *Diakonala måltider* har den 2 november 2023 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamoten Ingela Eriksson (POSK).

Motion 2023

Luleå stiftsfullmäktige

Existentiella frågor i tiden

Förslag till stiftsfullmäktigebeslut

1. Stiftskansliet ska till stiftsfullmäktige hösten 2025 redovisa hur arbetet med punkt 1.5* i *Färdplan för klimatet etapp 2* fortgår i församlingarna/pastoraten samt redovisa vilket stöd stiftet erbjuder i det arbetet.
2. Stiftskansliet ska till stiftsfullmäktige våren 2024 redovisa måluppfyllelsen i Luleå stift av punkt 1.1** i *Färdplan för klimatet etapp 1*.
3. Stiftskansliet ska fram till år 2027 i lämpliga sammanhang tydligt lyfta *Ett biskopsbrev om klimatet* samt tillhörande samtalsguide, och därigenom kommunicera till stiftets församlingar och pastorat att Biskopsbrevet för klimatet ska läsas och reflekteras över.

* Punkt 1.5. (Till år 2027 ska) Svenska kyrkan bearbeta andliga och existentiella perspektiv av klimatkrisen i ekumeniska och interreligiösa nätverk samt med andra samhällsaktörer.

** Punkt 1.1 (Till 2023 kommer) stiften att genomföra samtal om klimatkrisens andliga och existentiella aspekter med utgångspunkt i "Ett biskopsbrev om klimatet".

Motivering

Svenska kyrkan är en av de arenor i samhället där existentiella frågor behandlas. Förtroendet för Svenska kyrkan som samtalspart är högt.

En stor del av samtidens existentiella frågor är kopplade till den eskalerande klimatkrisen, inte minst gäller det barn och ungas existentiella frågor.

I styrdokumentet *Färdplan för klimatet* finns beslutade mål som är satta för att styra upp och stötta Svenska kyrkans primära enheter i arbetet att bli/vara en plats där dessa existentiella frågor får ta plats och samtalas kring.

Intentionen med motionen är att säkerställa att arbetet pågår så att måluppfyllelse av etappmålen i *Färdplan för klimatet* verkligen har infriats till 2027. Kyrkostyrelsens beslutade mål ska gälla och det är av största vikt att stiftskansliet stöttar de primära enheterna i arbetet, följer upp och tillser att beslutade mål och måldokument följs.

Vår tids största ödesfrågor om klimat och biologisk mångfald måste få regelbunden uppmärksamhet och märkas i gudstjänst, utbildning och diakoni för att kyrkan ska vara relevant i vår tid.

Motion från:

Ulrika Karlsson, Himmel och Jord, (HoJ)

Ingela Eriksson, Partipolitiskt Obundna i Svenska kyrkan, (POSK)

Ellen Kuorak, Partipolitiskt Obundna i Svenska kyrkan, (POSK)

Paavo Ruokojärvi, Vänstern i Svenska kyrkan (ViSK)

Monica Lindmark, Vänstern i Svenska kyrkan (ViSK)

Föreläsning om biologisk mångfald

Förslag till stiftsfullmäktigebeslut

Att vid stiftsfullmäktiges sammanträde skall fördjupningsdel snarast möjligt ges som behandlar hur olika former av markanvändning, i synnerhet skogsbruket, påverkar den biologiska mångfalden.

Vid fördjupningsdelen skall forskningsresultat rörande artrikedomens betydelse för ekosystemen, samt sambandet mellan klimat och biologisk mångfald, belysas.

Oberoende föreläsare för forskningsfält inom ovanstående ämnen skall vara föredragande.

Motivering

Artutrotningen är det största och snabbt växande hotet mot mänskliga samhällen på bara några års sikt enligt World Economic Forum. Den största orsaken till förlust av arter är markanvändning där arters livsmiljöer försvinner. Där bidrar olika former av jord- och skogsbruk på olika sätt. Att dagens dominerande traktthyggesbruk är ett hot mot biologisk mångfald konstaterar Naturvårdsverket och även Skogsstyrelsen i sin rapport om miljömålet Levande skogar.

Grundläggande kännedom om markanvändning och biologisk mångfald är avgörande för att kunna fatta välinformerade beslut om markanvändning inom Luleå stift.

Källor

The Convention on Biological Diversity (2023) <https://www.cbd.int/convention/>

Global Risks Report 2023. World Economic Forum (2023)
<https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2023/digest>

Naturvårdsverket. 2023. <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/biologisk-mangfald/hot-mot-den-biologiska-mangfalden/>

Levande skogar. Fördjupad utvärdering 2023 Skogsstyrelsen (2022)
<https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/om-oss/rapporter/rapporter-20222021202020192018/rapport-2022-12-levande-skogar---fordjupad-utvardering-2023.pdf>

Föreläsning om biologisk mångfald forts.

Motion från:

Ingela Eriksson, Partipolitiskt Obundna i Svenska kyrkan, (POSK)

A handwritten signature in blue ink, consisting of two distinct, stylized parts.

Ulrika Karlsson, Himmel och Jord, (HoJ)

Paavo Ruokojärvi, Vänstern i Svenska kyrkan (ViSK)

Ellen Kuorak, Partipolitiskt Obundna i Svenska kyrkan, (POSK)

Motion till stiftsfullmäktige i Luleå stift

Fyll i formulärfälten nedan. Ett tips är att använda piltangenterna för att hoppa till nästa fält.

Motionen inskickad av

Ingela Eriksson

Motionens rubrik

Diakonala måltider

Förslag till stiftsfullmäktigebeslut

Jag/vi föreslår stiftsfullmäktige besluta att:

Stiftskansliet utreder möjligheter till samverkan mellan kommuner inom Luleå stift och stiftets församlingar/pastorat gällande förmedling av överblivna måltider, från kommunala boenden till personer som via Svenska kyrkan sökt stöd som innefattar oro för tillräcklig näringstillförsel.

Motionens innehåll och motivering till beslut

Svenska kyrkan är en förtroendeingivande samverkanspart inom många områden i samhället. Antalet personer som söker stöd i olika former via Svenska kyrkan ökar. En del söker för egen del och andra söker stöd gällande oro för närstående.

Runt om i stiftet finns olika former av boenden. Det rör sig oftast om kommunala särskilda boenden för äldre (SÄBO). På dessa boenden serveras kost framtagen av dietister och kostekonomier utbildade i nutrition för äldre.

Ibland blir det av olika anledningar mat över vid de måltider som serveras på boendena. Hur den överblivna kosten skall hanteras bestäms av varje enskild arbetsgivare. En vanlig hållning är att överbliven kost skall kasseras och ej får tas hem av personal – inte ens som djurfoder.

Att portioner med fullgod kost, speciellt framtagen för äldre personer med specifika näringsbehov, kasseras – när det inom samma ort finns äldre personer vars livskvalitet skulle höjas väsentligt genom tillgång till dessa livsmedel, är ett förhållande där det finns utrymme för förbättringar.

Digitala generationer kan använda sig av digitala tjänster såsom Karma och To good to go för att komma i åtnjutande av portioner som annars skulle ha kasserats av restauranger. Äldre personer i behov av dessa portioner är inte digitala i samma utsträckning och går därigenom miste om denna möjlighet.

En samverkan mellan kommuner och Svenskkyrkliga församlingar skulle kunna innebära en förbättring av ovanstående. Diakonal personal med kännedom om stödsökande, där personen ej bedöms vara i behov av matlådor via hemtjänsten men ändå skulle få en förhöjd livskvalitet via mer näringsriktig kost, skulle kunna utgöra garanten för att livsmedlen hanteras korrekt och kommer till stödsökande församlingsbor.

Svenska kyrkan liksom kommuner inom Luleå stift har ett ansvar att arbeta mot ett minskat matsvinn. Samverkan kan här bidra till att parterna hjälper varandra att uppnå internationellt satta mål*.

Motion från:

Ingela Eriksson, Partipolitiskt Obundna i Svenska kyrkan, (POSK)

*Åtgärderna ska bidra till att det globala hållbarhetsmålet Agenda 2030 12.3 uppfylls, att till 2030 halvera det globala matsvinnet per person i butik och i konsumentledet samt att minska matsvinnet längs hela livsmedelskedjan, även förluster efter skörd. Åtgärderna är en del av arbetet för en cirkulär ekonomi och ska även bidra till en hållbar konsumtion och produktion. Källa: [Fler gör mer!](#)
[Handlingsplan för minskat matsvinn 2030 \(livsmedelsverket.se\)](#)

Ort och datum

Norrbyn 231102

Motionärens/-ernas underskrift

.....

Insändes med påskrifter på utskrivet formulär per post till:

Stiftsfullmäktige i Luleå stift
Box 942
971 28 Luleå

eller inscannad via e-post till lulea.stift@svenskakyrkan.se

Ärende 10

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Föredragningar av beslutsärendena		

Ärendebeskrivning

Föredragningar av följande beslutsärenden:

- 14. Luleå stift: Plan för verksamhet och ekonomi 2024-2026
- 16. Placeringsriktlinjer

I anslutning till föredragningen av respektive ärende ges ledamöterna och de tjänstgörande ersättarna även möjlighet att inge eventuella tilläggsyrkanden, så att dessa kan beaktas vid de efterföljande gruppmötena.

Ärende 11-12

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Sammanträdet ajourneras resp. återupptas		

Ärendebeskrivning

Sammanträdet ajourneras fredagen den 17 november 2023 ca kl. 17:00.

Under ajourneringen genomförs gruppmöten.

Sammanträdet återupptas lördagen den 18 november 2023 kl. 09:00.

Ärende 13

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Upprop		

Ärendebeskrivning

Upprop förrättas.

Anmällda ledamöter och tjänstgörande ersättare, se *bilaga*.

Anmälda ledamöter och ersättare SF 17-18 november 2023 (upprättad 24 oktober 2023)

	Namn	Nomineringsgrupp	Tjänstgörande ersättare	Närvaro
1	Titti Ådén	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
2	Lars-Gunnar Frisk	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
3	Robert Nerdal	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Staffan Wylinder	
4	Ingela Eriksson	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
5	Bertil Burén	Centerpartiet		
6	Wiveca Andersson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
7	Inger Stenlund	Vänstern i Svenska Kyrkan		
8	Rolf Wikman	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
9	Lars Sandberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
10	Ida Nilsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Stig Åkesson	
11	Elisabeth Engberg	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
12	Kurt Vallmark	Centerpartiet		
13	Alf Lindén	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
14	Curt Edlund	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan	Margareta Ekesryd	
15	Paavo Ruokojärvi	Vänstern i Svenska Kyrkan		
16	Lisbeth Aronsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
17	Max Fredriksson	Kristdemokrater i Svenska kyrkan		
18	Sara Gille	Sverigedemokraterna	Nina Markström Svarvare	
19	Roland Samuelsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
20	Anna-Karin Westman Tjernlund	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
21	Yvonne Stålnacke	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
22	Peter Roslund	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
23	Ann-Charlotte Dahlbäck	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
24	Sirpa Bäckström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
25	Helge Stålnacke	Centerpartiet		
26	Lennart Åström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
27	Monica Lindmark	Vänstern i Svenska Kyrkan		
28	Anna Lundberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Roland Hedlund	
29	Sigvard Lindgren	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
30	Folke Hieta	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
31	Maria Andersson	FRIMODIG KYRKA		
32	Magnus Häggblad	Sverigedemokraterna		
33	Nora Nordgren	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
34	Kristina Bäckström	Centerpartiet		
35	Gunnel Eriksson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
36	Valentina Asplund	Borgerligt alternativ		
37	Ellen Kuorak	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
38	Ann-Charlotte Kassberg	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
39	Helén Lindbäck	Kristdemokrater i Svenska kyrkan		
40	Brith Fäldt	Vänstern i Svenska Kyrkan		
41	Anders Rålin	Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna		
42	Matti Björk	FRIMODIG KYRKA		
43	Ewa Miller	Borgerligt alternativ		
44	Kerstin Olla Grahm	Centerpartiet		
45	Ann-Helen Konradsson	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Densy Alenius	
46	Ulrika Karlsson	Himmel och Jord		
47	Paul Lundblad	Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan		
48	Rikard Fräki	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
49	Henrik Blind	Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna	Sivert Mässing	
50	Tommy Nyström	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna		
51	Inga-Lisa Johannessen	Arbetarepartiet - Socialdemokraterna	Ingemar Rehnman Johansson	

Ärende 14

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18	Handläggare Anders Granberg	Diarienummer S 2023-0487
Ärende Luleå stift: Plan för verksamhet och ekonomi 2024-2026		

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige **besluta**:

- att** fastställa den regionala kyrkoavgiften oförändrad till 5 öre per skattekrona,
- att** avsätta 1 % av kyrkoavgiften för bidrag till Act Svenska kyrkan,
- att** fastställa plan för verksamhet och ekonomi för åren 2024-2026 (*se bilaga*),
- att** bibehålla målkapitalet på 75 000 000 kr oförändrat, samt
- att** stiftsstyrelsen äger rätt att vidta omdisponeringar inom verksamhetsbudget.

Ärendebeskrivning

Utkast till plan för verksamhet och ekonomi 2024-2026 framgår av *bilaga*.

En barnkonsekvensanalys är inarbetad i dokumentet som bilaga. Planen har varit föremål för MBL-förhandling.

Den ekonomiska planen bygger på oförändrad kyrkoavgift för stiftet på 5 öre/skattekrona.

Budgeterat resultat uppgår för 2024 till – 4 130 tkr, 2025 till – 5 825 tkr och 2026 till – 4 600 tkr. I kostnaderna ingår, som tidigare år, ett bidrag till Act Svenska kyrkan motsvarande 1 % av kyrkoavgiften.

För närmare beskrivning av förslag hänvisas till planen.

Luleå stifts

plan för verksamhet och
ekonomi 2024–2026

OBS FÖRSLAG!

Omslagsbild: Byske kyrka invigdes 1872. Den ritades av stadsarkitekt N. Boström från Umeå och fick en ovanlig och karakteristisk åttkantig form. Foto: Emma Berkman, Luleå stift

Produktion: Luleå stift, Svenska kyrkan.

Innehåll

4	Biskopen har ordet
5	Stiftsstyrelsen
6	Inledning
7	Mål och inriktning
8	Församlingsinstruktion, biskopsbesök, visitation och samråd
10	Bärkraft i stiftets församlingar och pastorat – en tid av utmaningar
12	Verksamhetens inriktning
	12 Församlingsliv
	17 Organisatoriska förutsättningar
	20 Stiftsorganisationen
21	Ekonomiska förutsättningar

Bilaga

26	Barnperspektiv
----	----------------

Biskopen har ordet

Ordet tillit är centralt i bibelns budskap och kyrkans liv. ”Känn ingen oro, tro på Gud och tro på mig”, säger Jesus i Johannesevangeliet. Som kristna övar vi oss varje dag i att i tillit överlämna oss till Gud och Guds kärlek, att bli burna och vägleda. Gud som vi inte ser, men ändå väljer att lita på och tro på.

Det som händer i våra egna liv, bär vi med oss in i kyrkans miljöer och sammanhang. En tillitens kyrka ger mylla för samtal om livets djup. En miljö där vi kan våga pröva och utforska utan rädsla för dömande ord eller beteende. Välsignelsens ord om att Gud vänder sitt ansikte till oss får vi ta emot, och sen öva oss i att se på varandra med samma varma blick.

”

Gud verkar i er.

I kyrkan får vi utforska att i tillit tala tro med varandra, och när vi utvecklar ett språk för tron ger vi samtidigt en gåva till den andre. Tystnar vi, krymper språket för tron inte bara för oss själva, utan också för andra och i förlängningen för kommande generationer. Att dela med varandra ger bärkraft, minskar ensamheten och skapar förståelse för den andre.

Men det betyder inte att allt är lugnt. Den kristna tron, som bygger på hoppets, trons och kärlekens processer, skyddar oss inte från oro. Oro för det som hotar livet i dess många dimensioner. ”När vi bestämmer oss för hur vi vill vara människor måste vi även välja vilken slags oro vi är beredda att tåla, och hur vi vill vara som aktörer.” säger teologen

Werner Jeanrond. För tron, hoppet och kärleken hänger intimt samman med modet att stå kvar, och modet till handling.

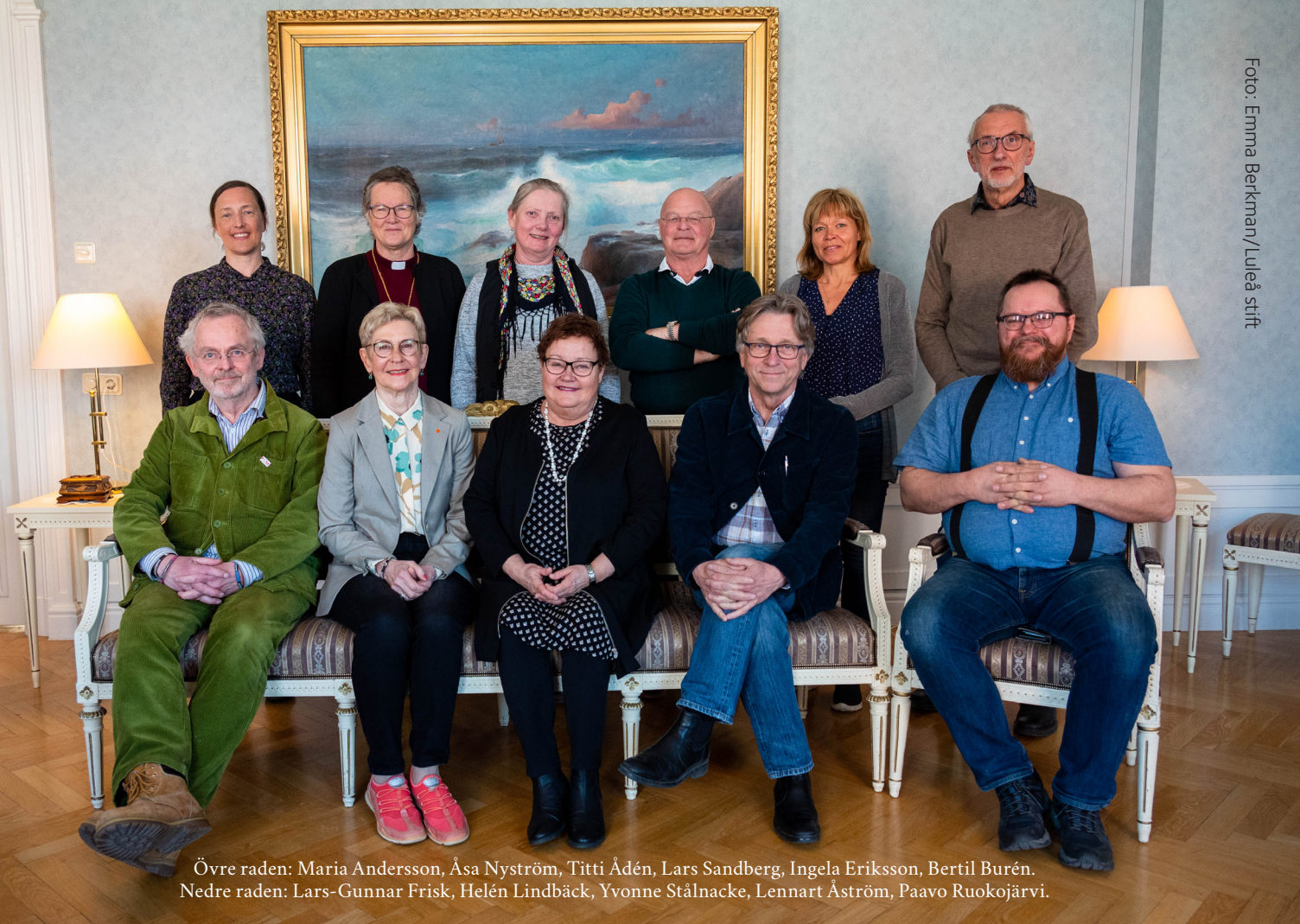
Att välja vad vi sätter vår tillit till, är extra viktigt och arbetsamt i svåra tider. Tillsammans som kyrka kan vi hjälpas åt att uthärda oron, överlämna den till Guds barmhärtighet och hämta kraft att handla. Jesus valde de tolv lärjungarna – inte för att de var mest kompetenta, utan för att de var villiga att följa i tillit. Då kunde något utvecklas. Det är alltså inte bara vi som övar oss i tillit till Gud. Gud visar oss tillit när han ger oss uppdraget att vara röst, kraft och medarbetare för det Gud vill ska ske. ”För Gud verkar i er” skriver Paulus i brevet till Filippi.

Vi som kyrka behöver arbeta för en reflekterad tillit i en svår tid, så att tro, hopp och kärlek kan växa. Grundtilliten är till Gud, som bär oss ut till möten och sammanhang där tro, hopp och kärlek kan göra skillnad.

Åsa Nyström
Biskop

Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Övre raden: Maria Andersson, Åsa Nyström, Titti Ådén, Lars Sandberg, Ingela Eriksson, Bertil Burén.
Nedre raden: Lars-Gunnar Frisk, Helén Lindbäck, Yvonne Stålnacke, Lennart Åström, Paavo Ruokojärvi.

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen lämnar härmed förslag till plan för Luleå stifts verksamhet och ekonomi för åren 2024–2026. Planen innehåller mål, inriktning och ekonomiska ramar för verksamheten under perioden.

Ordinarie ledamöter:

Åsa Nyström, biskop · ordförande

Titti Ådén, Umeå · 1:e vice ordförande

Lars-Gunnar Frisk, Umeå · 2:e vice ordförande

Lars Sandberg, Umeå

Yvonne Stålnacke, Luleå

Lennart Åström, Boden

Ingela Eriksson, Hörnefors

Paavo Ruokojärvi, Robertsfors

Bertil Burén, Vännäsby

Helén Lindbäck, Piteå

Maria Andersson, Luleå

Inledning

Ett levande församlingsliv är drivkraften för stiftets främjande arbete. Detta oavsett om det handlar om att erbjuda inspiration, fortbildning eller kompetensutveckling i gudstjänstarbete, diakonalt utvecklingsarbete, konfirmandarbete eller insatser som görs för att underlätta församlingarnas administrativa stöd, stöd i fastighetsfrågor eller organisationsfrågor. Främjandet inom förvaltningsområdet syftar också till att församlingarna ska kunna lägga kraft och resurser på kärnupdraget att vara kyrka lokalt.

Luleå stiftsorganisation strävar efter att allt tydligare få grepp om vilka strategiska vägval som behöver göras när det gäller kyrkans framtid. I det arbetet är relationen till och dialogen med församlingarna av yttersta vikt. Likaså det väl upparbetade samarbetet med kyrkans nationella nivå och övriga stift. Tillsammans behöver kyrkan i sin helhet prioritera och utveckla nya arbetsformer, besluta om vad som behöver bevaras, lämnas och erövrats eller utvecklas för framtiden.

Visitationsarbetet och biskopens samråd med kontraktsprostar och kyrkoherdar är angelägna mötesplatser för att hålla relationen till församlingarna levande och möjliggöra förtroendefulla samtal om utmaningar, möjligheter och behov som stiftet behöver svara an mot. Stiftet, tillsammans med församlingarna, behöver fortsätta arbetet med att finna former för att vara kyrka på allra bästa sätt, en hållbar kyrka som bär evangelium i ord och handling. En kyrka präglad av frimodighet och hopp med siktet inställt på framtiden.

Planen för verksamhet och ekonomi innebär att Stiftsstyrelsen, genom den förtydligade målskrivningen för stiftsorganisationens arbete, vill betona vikten av pastoral livskraft i hela stiftet. Inriktningen i planen är att ytterligare förstärka fokus på för-

samlingen som den grundläggande enheten inom Svenska kyrkan. Det kommer till uttryck bland annat genom det utvecklingsarbete som är kopplat till församlingsinstruktioner i pastorat. I framtiden ska församlingsinstruktioner i pastorat tydligare utgå från pastorala program i varje församling. I olika sammanhang kommer stiftsorganisationen också att stärka fokus på församlingsrådets roll och ställning.

Planen bygger på insikten om att den pastorala livskraften i framtiden innebär ökad samverkan, att tänka större och tillsammans. Planen innehåller även strategiska satsningar för att underlätta för församlingar att verka. Satsning på utökat stöd inom kyrkobokföring, arkiv och diariieföring samt stöd kopplat till kommunikationsområdet och HR är viktiga delar för att avlasta församlingar och pastorat. Satsningarna innehåller också ett ökat operativt stöd kopplat till fastighetsprojekt.

Eva-Maria Karlsson
Stiftsdirektor

Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Foto: Shutterstock/Svenska kyrkan

Mål och inriktning

Pastoral livskraft ska främjas i hela Luleå stift.

Stiftsstyrelsens strategiska inriktning är att pastoral livskraft ska säkerställas i hela stiftet. En förutsättning för detta är organisatorisk, ekonomisk och demokratisk bärkraft samt ett närvarande och inkluderande ledarskap som har förmåga att skapa förutsättningar för delaktighet och en förståelse för det gemensamma uppdraget.

Pastoral livskraft ger upphov till ett hållbart församlingsliv: församlingar som har förmåga att skapa ett öppet och engagerande gudstjänstliv, en

modig diakoni och meningsfulla mötesplatser för alla åldrar. Pastoral livskraft förutsätter en bred syn på medarbetarskap där många – ideella, anställda och förtroendevalda – tillsammans tar ett aktivt ansvar för församlingsliv, gudstjänstliv och diakonala utmaningar. Pastoral livskraft sätter den lokala församlingen i relation till den världsvida kyrkan och det ömsesidiga beroende som finns i Kristi kropp – som det uttrycks i mässan: *så är vi, fastän många, en enda kropp, för alla får vi del av ett och samma bröd.*

Målsättning

Alla församlingar i Luleå stift ska ha förutsättningar att utföra den grundläggande uppgiften i sitt lokala sammanhang så att pastoral livskraft ger upphov till ett hållbart församlingsliv.

Samverkan mellan församlingar samt mellan församlingar och stift ska främjas på olika sätt i syfte att stärka organisatorisk och ekonomisk bärkraft. Samverkan i detta sammanhang avser såväl frågor kopplade till församlingslivet och den grundläggande uppgiften som det administrativa området.

Stiftsorganisationen ska vara rustad för att på bästa sätt utföra de uppgifter som följer av kyrkoordningen och uppnå de mål som beslutas.

Till detta kommer stiftsstyrelsens inriktning om att verka för att församlingar och pastorat i egenkap av huvudmän för begravningsverksamheten bedriver verksamheten på ett långsiktigt hållbart sätt, utifrån högt ställda förväntningar från allmänhet och medlemmar.

Församlingsinstruktion, biskopsbesök, visitation och samråd

Församlingsinstruktionen som gemensamt riktmärke

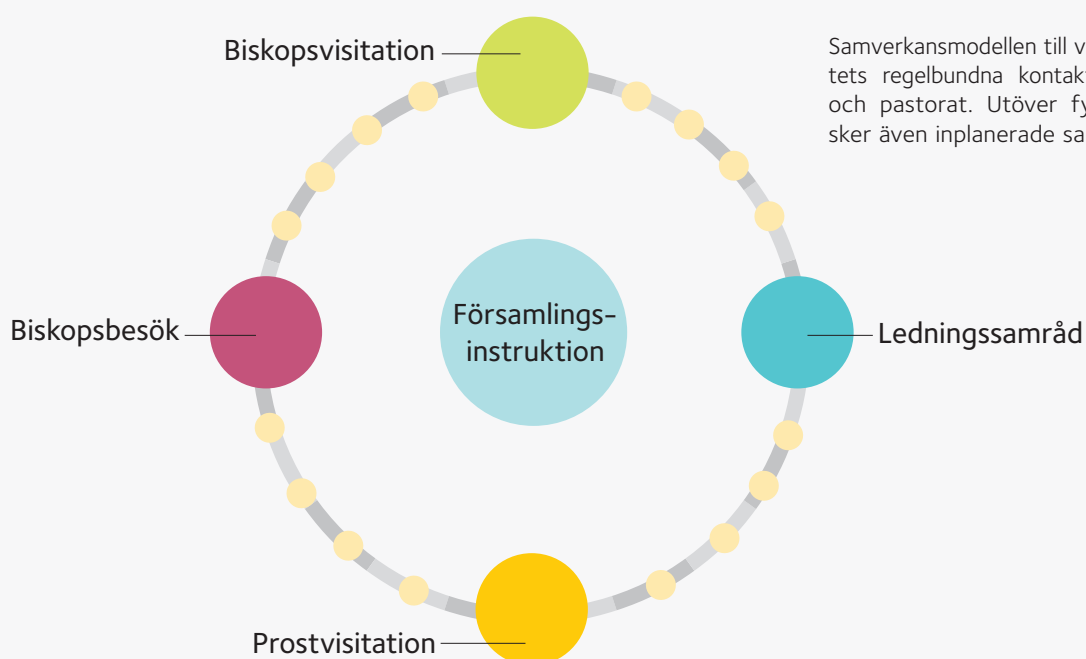
I församlingsinstruktionen, som finns för alla församlingar och pastorat, kommer identitet och inriktning till uttryck. Utifrån lokala förutsättningar och traditioner, utmaningar och öppningar, görs prioriteringar för de kommande åren. Det grundläggande syftet att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen upprättas formuleras i det pastorala programmens betoningar och målsättningar.

Under planeringsperioden kommer stiftet att vidareutveckla arbetet med församlingsinstruktioner. Inriktningen är bland annat att synliggöra församlingarnas pastorala program inom ramen för samverkan i pastorat och på så sätt främja den lokala delaktigheten och engagemanget i församlingarna.

Biskopsbesök, visitationer och ledningssamråd – dialog, främjande, tillsyn och lärande

Biskopen och stiftsorganisationens medarbetare har regelbunden kontakt med stiftets församlingar och pastorat. Dialogen mellan stift och församlingar har, förutom mer spontana och tillfälliga möten, fyra fasta "moment": biskopsbesök, biskops- respektive prostvisitation samt ledningssamråd.

Det är 2–3 år mellan varje moment i samverkansmodellen som syftar till att stärka samspelet mellan stift och församling, stödja reflektionen över kyrkans uppdrag i den lokala församlingens liv samt med församlingsinstruktionen som utgångspunkt se till att Svenska kyrkans bekännelse, lära och ordningar följs. Även frågan om ändamålsenlig förvaltning är viktig. Dialogerna skapar förutsättningar för stiftsorganisationen att på bästa sätt kunna stödja församlingarna.

Samverkansmodellen till vänster illustrerar stiftets regelbundna kontakt med församlingar och pastorat. Utöver fyra fasta "moment" sker även inplanerade samt spontana möten.

Vid biskopsbesöket, som äger rum under en och samma dag, tas frågor upp som är aktuella i församlingen och för stiftsorganisationen. Biskopsbesöket återknyter även till tidigare genomförda visitationer.

I biskopens roll ingår att genomföra visitationer. En visitation syftar till att ge biskopen en fördjupad inblick i hur det lokala församlingslivet kommer till uttryck. Genom visitationen kan goda exempel lyftas till andra församlingar som inspiration. Vid utmaningar kan stiftsorganisationen ge stöd. Vid stora utmaningar kan samtal om nya och mer djupgående samverkansformer behöva inledas. En viktig aspekt är solidaritet för att möjliggöra ett levande församlingsliv i hela Luleå stift. Visitationen har som utgångspunkt att pastoral livskraft bygger på att det finns organisatorisk, demokratisk och ekonomisk bärkraft i verksamheten. Här är även frågor kopplat till förvaltningsområdet viktiga. Hela samverkansmodellen kan ses som ett uttryck

för biskopens visitationer. De formella visitationerna sker antingen av biskopen eller av prost på uppdrag av biskopen.

Vid ledningssamråd möter biskopen kyrkoherde, eventuell ledningsgrupp och andra företrädare för kyrkoråd och i förekommande fall församlingsråd. Vid samrådet deltar även stiftsdirektor och andra medarbetare inom stiftsorganisationen.

Under planeringsperioden kommer samverkansmodellen att utvecklas. Inriktningen är att de olika momenten dels ska få tydligare koppling till stiftets övergripande målbild, dels att momenten ska få tydligare koppling sinsemellan samt att mål och syfte med varje moment ska tydliggöras. Förvaltningsvisitationerna kommer fortsättningsvis inte ses som en fristående visitation utan förvaltningsfrågorna blir ett perspektiv som kan beröras inom samtliga moment i samverkansmodellen.

Diakoni i centrum i Luleå domkyrkoförsamling är en social mötesplats. Alla är välkomna för att värma sig, ta en dusch och ombyte av kläder, dricka kaffe och umgås.
Foto: Johannes Frandsen/Svenska kyrkan

Bärkraft i stiftets församlingar och pastorat – en tid av utmaningar

Stiftsstyrelsen vill säkerställa pastoral livskraft och ett levande församlingsliv i hela stiftet. Att de över 500 000 människor som bor i Norr- och Västerbotten ska hitta hopp, kärlek och tro i stiftets församlingar. Styrelsen betonar, liksom kyrkoordningen, församlingen som den grundläggande enheten i kyrkan. Detta har en teologisk botten, men vilar också på insikten att kyrkligt engagemang för de allra flesta människor primärt är lokalt.

Samtidigt som stiftsstyrelsen betonar församlingens centrala roll är det tydligt att det finns betydande utmaningar. I stiftets dialoger med församlingar och pastorat framkommer ett tydligt mönster där många redan idag kämpar med brister i ekonomisk och organisatorisk bärkraft. Vakanser och svårigheter att rekrytera kyrkoherdar skapar brist på ett kontinuerligt och närvarande ledarskap i många församlingar.

Den minskande ekonomiska bärkraften beror ofta på ett minskande medlemsunderlag – aktiva utträden, medlemmar som avlider, utflyttning och en allt lägre dopfrekvens. Med ökande kostnader och lägre intäkter minskar därför församlingens kapacitet över tid att skapa ett levande församlingsliv. I fyra av sex visitationer som genomförts under 2023 finns exempelvis tydliga indikationer på en svag ekonomisk bärkraft sett i ett tioårigt perspektiv. Kostnader kopplat till kyrkobyggnader med omfattande lagskydd utifrån kulturarv tar en alltstörre del av tillgängliga medel samtidigt som församlingen också ska klara omfattande krav kopplat till förvaltningsområdet och ökande behov av fokus på säkerhets- och beredskapsfrågor.

Även för **den organisatoriska bärkraften** finns betydande utmaningar. På många håll signaleras

kris när det gäller kompetensförsörjning. Några församlingar har levt med tillfälligt förordnade kyrkoherdar i flera år. En generell prästbrist råder. Den administrativa personalen har allt svårare att hinna med alla uppgifter som behövs för en god förvaltning. Fastighetsförvaltningen hinner inte med det strategiska arbetet med risk för ökade underhållsskulder.

Församlingens *ledare* tvingas hantera en allt mer komplex, rörlig och just nu – orolig – tillvaro. Allt detta påverkar församlingens förmåga att skapa ett levande församlingsliv. I många församlingar finns begränsat stöd för herden vilket innebär att många andra arbetsuppgifter behöver bäras vid sidan av kärnuppdraget. Herdarna signalerar att det långsiktiga perspektivet, inklusive nödvändiga strategiska samtal i kyrkoråd och församlingsråd samt arbete med förändringsledning, riskerar att gå förlorat då det som ligger närmast behöver lösas.

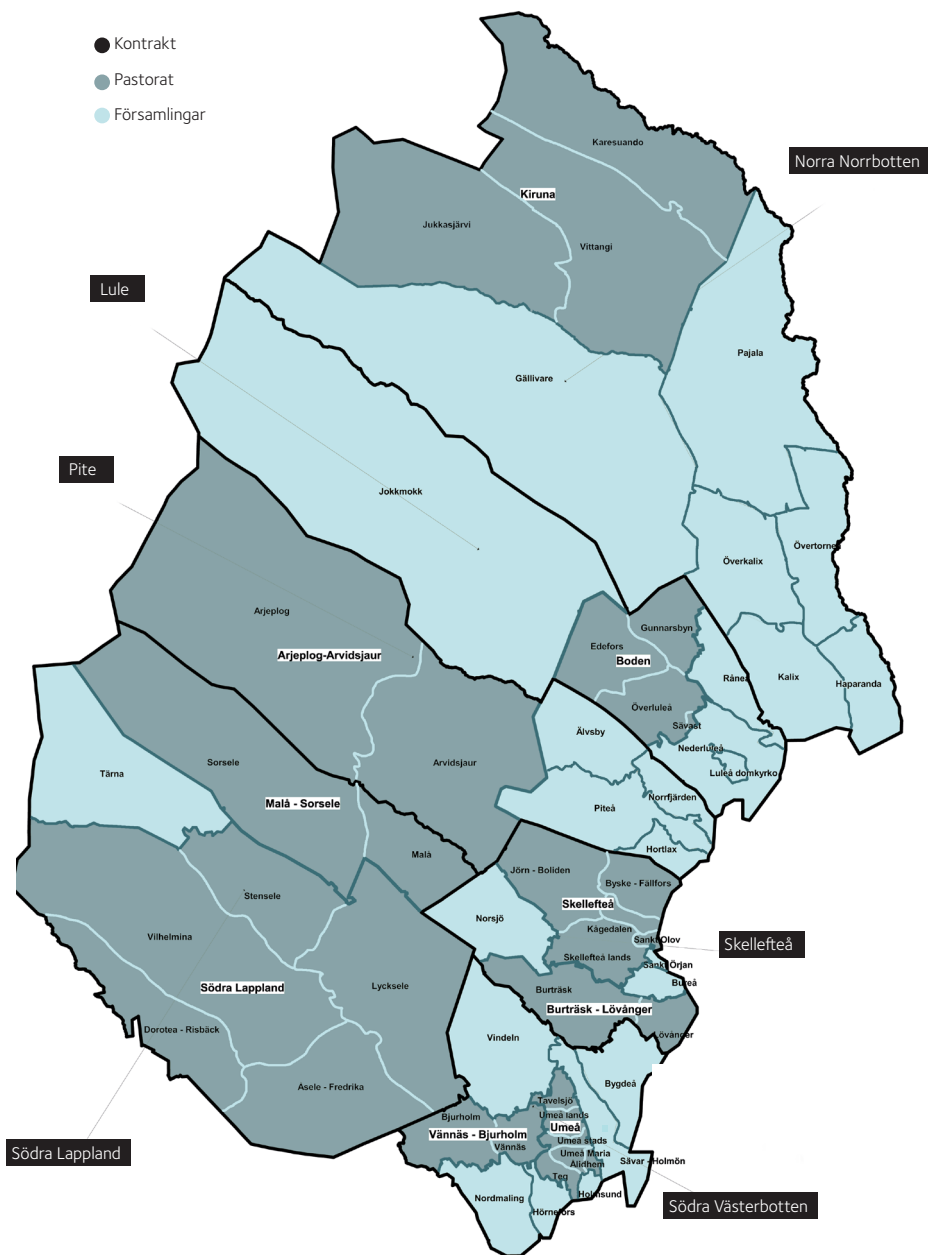
Glädjande i sammanhanget är att **den demokratiska bärkraften** synes god i en mycket stor del av stiftets församlingar och pastorat.

Den bild som skissas ovan bygger på en stor mängd dialoger med församlingar och pastorat – i visitationer och arbetet med församlingsinstruktioner, utbildningsverksamhet, utredningar och kontakter med prostar, kyrkoherdar och förtroendevalda. Den samlade bedömningen är att de bärkrafter som är grunden till långsiktig pastoral livskraften blir allt svagare på många håll. I vissa församlingar är läget oroväckande redan nu.

Under planeringsperioden kommer stiftsstyrelsen att fortsätta arbetet med att utveckla stödet till församlingar och pastorat. Samverkan är en vik-

tig strategisk fråga. Stiftsstyrelsen arbetar aktivt för att stötta församlingar att tillvarata Svenska kyrkans samlade resurser på bästa tänkbara sätt. Utgångspunkten för samverkan är församlingars och pastorats faktiska behov. Stiftsstyrelsen upplever en tydlig efterfrågan på konkret och praktiskt stöd från församlingar och pastorat. Exempelvis kopplat till områden som kommunikation och fastighetsprojekt.

Utifrån de utmaningar som blir allt tydligare och allt mer akuta behövs fortsatta och fördjupade samtal om hur samverkan kan ske. En del i detta arbete är utmaningen att göra två saker samtidigt; dels stärka församlingarna som den primära enheten och dels öka samverkan mellan församlingar. I detta arbete ingår frågan om hur vi kan hitta former som säkerställer att församlingar med stolthet, glädje och lättnad vill samverka med andra församlingar i en gemensam pastoratsbildning. Kan vi tillsammans hitta nya sätt att samverka? På församlingarnas villkor? Vi behöver ha ett öppet sinne och nyfikenhet inför hur Svenska kyrkan i Luleå

stift på bästa sätt kan vara en närvarande kyrka i människors liv och hjärtan även i framtiden. Frigöra oss från dagens juridiska logik med "enheter" och historiska gränser. Kyrkan måste alltid reformeras. Att hålla syftet för församlingen levande är därför viktigt. Det är både enkelt och utmanande: att människor ska komma till tro och växa i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Biskop Åsa Nyström, vid dop i Bälinge kyrka.
Till höger dopfunt. Foto: Gustaf Hellsing/
Magnus Aronson/Svenska kyrkan

- Gudstjänst
- Lärande och undervisning
- Diakoni
- Samiskt kyrkoliv
- Internationellt arbete, idealitet och engagemang
- Självvård i samverkan
- Hållbar utveckling, miljö och klimat

Församlingsliv

”Alla församlingar i Luleå stift ska ha förutsättningar att utföra den grundläggande uppgiften i sitt lokala sammanhang så att pastoral livskraft ger upphov till ett hållbart församlingsliv.”

Gudstjänst

Gudstjänsten är utgångspunkten för en stor del av den verksamhet som bedrivs i Luleå stifts församlingar. Utveckling sker inom flera av stiftets främjande områden, i allt från barn och unga till flerspråkighet. Gudstjänsten är en mötesplats med Gud och intar en särställning i kyrkan. Ett levande gudstjänstliv är en förutsättning för ett fungerande församlingssliv. Gudstjänsten är ett viktigt sammanhang för andlig fördjupning och undervisning. Kyrkomusiken, psalmsången och körerna betyder mycket för gudstjänstlivet.

Trenden för samtliga kyrkliga handlingar – dop, konfirmation, vigsel och begravningar – är nedåtgående. De kyrkliga handlingarna är trots det fortfarande församlingens främsta kontaktyta med kyrkotillhöriga och är viktiga gudstjänster och riter för livstolkning. Dopet är medlemsgrundande för tillhörigheten till Svenska kyrkan. Den som själv är döpt är i högre grad benägen att delta i församlingens konfirmandarbete, själv vigas och begravas kyrkligt.

Satsningen på utbildningen *Gudstjänst att längta till* följs upp med deltagande församlingar och utvärderas inför fortsatt arbete. En utbildning för veniater *Leda gudstjänst* genomförs med fokus på anställda medarbetare som inte är präster men som tas i anspråk för att leda gudstjänster och predika. Möjligheterna att stödja församlingarna i att rusta kyrkvårdar och gudstjänstvärdar undersöks i dialog med församlingarna. Regelbundna webinarier under namnet *Predikofönstret* genomförs där stiftets präster inbjuds att fördjupa sig i frågor som rör predikans teologi och praktik.

En pedagogisk fortbildning som riktar sig till präster som vill fördjupa och bredda sin förmåga inom ramen för uppdraget att undervisa genomförs i samverkan med Älvsby folkhögskola. Arbetet med en ny psalmbok kan bli en inspirationskälla till att utveckla gudstjänstens musik.

Den nya kyrkohandboken på minoritetsspråken meänkieli, finska, samiska och svenskt teckenspråk ger möjligheter att realisera ett flerspråkigt gudstjänstliv i kyrkan. I samverkan med församlingar i både Norrbotten och Västerbotten utvecklar stiftet möjligheterna för teckenspråkiga att få tillgång till teckenspråkiga gudstjänster.

Lärande och undervisning

Viktiga arbetsområden är barn- och ungdomsverksamhet, konfirmandarbete, kultur- och kyrkorums-pedagogik, flerspråkigt arbete och metoder för vuxna som tar sin grund i de bibliska berättelserna. Arbetet med att sprida förhållningssättet i *Befriande bibelläsning* fortsätter. Stiftet vill genom olika utbildningsinsatser och nätverk stödja församlingarna att utveckla mötesplatser där kristen tro och kristet liv kan födas och fördjupas. Då skapas möjligheter att upptäcka sin kallelse både i vardagens uppgifter och i församlingen.

Tillsammans med församlingarna och Svenska Kyrkans Unga utvecklar stiftet arbetet med unga ledare. Främjandet har målet att ge barn och unga en kristen identitet, stärka församlingarna i arbetet med barn och unga, finna och fördjupa i kristen tro samt ta tillvara de ungas engagemang. Det är framför allt ett viktigt bidrag till barns rätt till andlig utveckling. Ett fungerande barn- och ungdomsarbete är också en viktig grund för framtida rekrytering och kompetensförsörjning.

Luleå stift fortsätter aktivt arbeta i linje med det av kyrkomötet initierade programmet *Lärande och undervisning*. Programmet var en kraftsamling för hela Svenska kyrkan med ambitionen att kunskapen om och förtrogenheten med kristen tro ska öka och fördjupas hos många människor. En nationell digital resursbank har byggts upp där framför allt församlingar kan dela tips och idéer med varandra. I resursbanken kan man söka på bland annat åldersgrupp, metod eller innehåll. Kyrkostyrelsen har avsatt drygt en miljon kronor per stift för att möjliggöra olika typer av utvecklingsarbete inom ramen för programmet. Luleå stift använder de avsatta medlen till tre olika projekt: en bönbok för och av unga på meänkieli och de samiska språken, ett samtalskoncept i första hand riktat till konfirmandföräldrar i samverkan med Munkvikens lägergård och ett antal församlingar samt utvecklandet av konceptet *Teo talks* tillsammans med Umeå pastorat och Sävar-Holmöns församling.

Foto: Johannes Frandsen/Svenska kyrkan

Diakoni

Diakoni uttrycker kristen tro genom kärlek, omsorg och solidaritet med människor och hela skapelsen. Diakoni som förhållningssätt behöver genomsyra församlingens liv och verksamhet. Diakonins inriktning behöver vara både inåt, in i församlingens gemenskap, och utåt i uppdraget att vara med och skapa ett gott samhälle. Ett gott samhälle är socialt, ekonomiskt, ekologiskt och andligt hållbart. Det präglas av omtanke, tillit och alla människors lika värde. Det är en del av vår gudstjänst och tjänst åt människor.

Som grund för Luleå stifts främjande arbete ligger följande diakonala reflektion:

- Hur bekräftas och försvaras människors värde?
- Hur hävdas och främjas människors rättigheter?
- Hur initieras processer som ger människor makt över sina egna liv?
- Hur skapas utrymme för att människor ska få tillgång till rättigheter, delaktighet och ansvar i samhället?

- Vilket mervärde bidrar kyrkan med till ett gott samhälle? (Med inspiration från Lutherska världsförbundets dokument "Diakoni i kontext".)

De diakonala behoven och den diakonala verksamheten växer. Församlingarna möter ständigt nya utmaningar. Luleå stift fortsätter utveckla det strategiska arbetet för att stärka församlingarnas möjligheter att arbeta diakonalt på nya och kreativa sätt för att möta vår tids sociala utmaningar och vara resurser och sociala aktörer för människor i olika former av utanförskap, samt för att synliggöra detta och kyrkans roll i samhället.

Fortsatt stöd ges till församlingar som vill öppna upp sina arbetsplatser för människor som står långt från arbetsmarknaden. Värdefulla metoder från tidigare projekt vidareutvecklas.

Stiftet fortsätter att utveckla stödet till församlingarnas diakonimedarbetare med utbildningar som anpassas efter behov. Fortsatt satsning på första hjälpen-stöd i psykisk hälsa för unga och äldre, utbildning i demenskunskap och äldres behov. Den sedan tidigare etablerade mötesplatsen *Diakonala*

rummet har kompletterats med ytterligare ett lärandeforum för att möjliggöra gemensamt lärande och delande av erfarenheter på ett flexibelt sätt. Barnkonsultationer och utbildningen *Själavård för unga* fortsätter och arbetet med barnkonsekvensanalys utvecklas. Stiftets arbetsgrupp för barn och unga i behov av särskilt stöd fortsätter sitt arbete. Biskopen har inrättat ett eget råd för unga vuxna. *Regnbågsnyckeln* erbjuds församlingar som önskar fördjupa sig i hbtq-frågor. Samarbetet med Asylrättscentrum fortsätter för att tillgängliggöra juridisk rådgivning till församlingarna i flykting- och asylrättsärenden. Lokala utbildningstillfällen inom arbetet med social hållbarhet kommer att genomföras. Utifrån ett rättighetsbaserat arbetssätt kommer frågorna om barns delaktighet att lyftas inom flera av stiftets främjande områden.

Samiskt kyrkoliv

Svenska kyrkan har åtagit sig att under den kommande tioårsperioden främja samiskt kyrkoliv genom att använda och synliggöra de samiska språken i församlingens gudstjänster och verksamhet, synliggöra samisk andlighet och kyrklig tradition samt stärka samiska barns och ungas livsmod, identitet och andliga utveckling. Svenska kyrkan har också åtagit sig att öka kunskapen om kyrkans agerande och delaktighet i övergrepp mot samerna och konsekvenserna av detta, liksom förbättra kunskapen om och respekten för urfolksrättens principer i Svenska kyrkan och i resten av samhället, samt utveckla former för samers delaktighet och inflytande. En handlingsplan för genomförandet är framtagen på nationell nivå och kyrkostyrelsen avsätter fyra miljoner kronor per år för arbetet.

Luleå stift vill i samverkan med församlingar inom stiftet stärka det samiska kyrkolivet enligt de intentioner som beskrivs i handlingsplanen. Stiftets samiska nätverk för samiskt kyrkoliv består av församlingsmedarbetare med samiskt ursprung eller starkt samiskt intresse. De är viktiga medarbetare i stiftets utvecklingsarbete i främjandet av samiskt kyrkoliv.

Arbetet och dess möjligheter och utmaningar synliggörs i stiftets ordinarie arbete med utbildningar och fortbildningar. Riktade utbildningsinsatser

görs vid behov. Stiftet finns också med och stödjer och uppmuntrar lokala initiativ i församlingarna som syftar till att utveckla samiskt kyrkoliv. Stiftet genomför årligen samiskt konfirmandläger i samverkan med Härnösands stift.

Internationellt arbete, idealitet och engagemang

Det internationella arbetet bedrivs nära hållbarhetsområdet och flykting- och integrationsarbetet. Att vara en del av den världsvida kyrkan ingår i Svenska kyrkans identitet. Att mötas och lära av varandra är en viktig hörnsten i arbetet för internationella relationer, mission, ekumenik och solidaritet, i arbetet för en rättvis värld som värnar grundläggande mänskliga rättigheter.

Många av de verksamheter där ideella medarbetare engagerats pausades under pandemin, eller bedrevs enbart av anställd personal. Många ideella var äldre (70+) och påverkades särskilt av pandemin. De har inte återkommit, på grund av sviktande hälsa eller hög ålder. Många församlingar har därför ett stort behov av nyrekrytering och förnyring av ideella medarbetare. En annan stor grupp som påverkades under pandemiåren var unga konfirmandledare. I det uppdraget är den aktiva tiden så kort att två pausade år oftast inneburit att man inte haft några ledare kvar från tidigare årgångar. En återuppbyggnad av unga ledare är på gång och flera församlingar uttrycker att man återhämtat sig på det området medan några församlingar uttrycker behov av ett ordentligt förändringsarbete för att stimulera arbetet med ideella medarbetare över huvud taget.

Luleå stift deltar aktivt och samverkar som huvudman i Ideellt forum där det just nu bedrivs ett förändringsarbete med syfte att ta fram nytt utbildningsmaterial och resurser för utvecklingsarbete som kan användas lokalt. Andra viktiga samverkanspartners är Sensus studieförbund, folkhögskolor och EFS Norrbotten och EFS Västerbotten.

Själavård i samverkan

Den kristna kyrkans uppgift är bland annat att ha

särskild omsorg om de utsatta, såsom sjuka och fängslade – de som har små eller inga möjligheter att själva hävda sina rättigheter. Detta uppdrag har kyrkan under historiens gång utfört på många sätt. Omsorgen om de utsatta har i alla tider varit ett av kyrkans kännetecken och är det fortfarande.

Själavård i samverkan beskriver det som tidigare benämnts institutionssjälavård. Det sker på någon annans arena eller i det offentliga rummet, i samverkan med annan aktör och ofta i ett ekumeniskt arbetslag. Uppdraget blir ett utflöde av vistelsebegreppet, liksom ett utflöde av församlingens grundläggande uppgift. Därför tar församlingar ansvar för sjukhussjälavård, kriminalsjälavård, militärsjälavård och universitetskyrka. Församlingarna erhåller bidrag för bemanning och stiftet finansierar även samordningsfunktioner för sjukhussjälavården och kriminalsjälavården.

Den militära själavården har en lång historia i Luleå stift med en väl upparbetad relation till Försvarsmakten. Försvarsmaktens nuvarande tillväxt och det ökande antalet rekryter till regementena inom stiftet ger Svenska kyrkan möjlighet att vara en tyd-

lig del av samhället, där det kyrkliga arbetet sker i samverkan med andra. Det ger goda förutsättningar att möta fler unga som haft begränsad kontakt med kyrkan. Kyrkan är en självklar del i förbandens krishantering, men också i utbildningen av rekryter och anställda när det gäller frågor som handlar om religionens betydelse, liv och död, krisstöd, reflektion kring frågor vad det vill säga att vara människa och vad vi kan göra för att inte förstöras av det onda. Regionpastorn är också stiftets beredskapshandläggare. Detta medför ett nätverk som skapar mycket gynnsamma förutsättningar för stiftets förmåga att samordna kyrkans arbete med myndigheter och andra civilsamhällesaktörer.

Tillsammans med nationell nivå och övriga stift rustar stiftet för att fortsättningsvis kunna hålla en utökad bemanning inom telefonjourerna *Jourhavande präst* och *sverigefinska telefonjouren*, då de ger möjlighet till själavård när församlingarna inte har öppet. Under de kommande åren bedöms sannolikt en fortsatt sårbarhet och belastning för människor och samhälle till följd av pandemins efterverkningar och det oroliga världsläget.

Hållbar utveckling, miljö och klimat

En hållbar utveckling innefattar fyra dimensioner: den ekologiska, ekonomiska, sociala och existentiella. Alla dimensioner hör ihop och förutsätter varandra – vi kan inte skapa en social och existentiell välfärd på en planet utan fungerande ekosystem, men inte eller utan en långsiktigt god ekonomi – som är beroende av hur vi hanterar våra gemensamma resurser.

Människovärdesprincipen och förvaltarskapstanken ligger till grund för hela Svenska kyrkans verksamhet. Svenska kyrkan har ett ansvar att bidra till de globala målen för en hållbar utveckling, Agenda 2030. I Luleå stift säger vi att hållbarhet är vår verksamhet, eftersom hållbar utveckling är och har alltid varit en del av Svenska kyrkans uppgift, – genom vårt gemensamma ansvar för skapelsen. Alla dimensioner av hållbarhet är därför helt naturligt närvarande genom stiftets främjandearbete för församling och pastorat.

Stiftets miljö- och klimatarbete kommer under perioden att bedrivas enligt den hållbarhetsstrategi som stiftsstyrelsen antagit för åren 2022–2025, vilken har en tydlig koppling till Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Färdplanen innebär att lyfta andliga och existentiella aspekter, arbeta för klimaträttvisa samt uppnå klimatneutralitet för den egna verksamheten till år 2030. Under perioden kommer strategin att revideras utifrån att kyrkostyrelsen fastställt nya delmål i färdplanens etapp 2.

Centrala mål i stiftets hållbarhetsstrategi är exempelvis att Luleå stift ska säkerställa att det finns god möjlighet till fortbildning inom ledning och styrning kopplat till hållbar utveckling, verka för fossilfria transporter samt för en ökad användning av Svenska kyrkans nationella ramavtal.

I ett biskopsbrev uppmanar biskoparna alla enheter inom Svenska kyrkan att arbeta i positiv anda för att ge kraft och skapa engagemang för hela skapelsens framtid i såväl gudstjänstliv som när skog, mark, fonder och fastigheter förvaltas – ”för skapelsens skull, för livets skull, för våra barnbarns och deras barnbarns skull”.

Montering av solceller på tak.
Foto: Gustaf Hellsing/Svenska kyrkan
Till höger teamsmöte.
Foto: Alex Giacomini/Svenska kyrkan

- Kompetensförsörjning
- Stöd till kommunikation
- Fastighet, kulturarv och begravningsverksamhet
- Beredskapsplanering
- Ekonomiservice
- Dokumenthantering, arkiv, data-skydd och kyrkobokföring
- IT och Växelsamverkan

Organisatoriska förutsättningar

Kompetensförsörjning

Arbete med rekrytering och fortbildning av medarbetare och ledare – såväl anställda som förtroendevalda och ideella – utvecklas i nära samarbete med församlingarna i stiftet. Det är viktigt med kontinuerlig tillförsel av medarbetare för att bedriva

och utveckla verksamheten. Många församlingar och pastorat har stora utmaningar inom området, både när det handlar om rekrytering av kyrkoherdar och andra inom den grundläggande uppgiften. Ljusglimtar kan anas bland diakoner och församlingspedagoger, där man ser en ökning av sökande till utbildningarna.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning även för andra organisationer i norra Sverige. Både Norrbotten och Västerbotten är i en expansiv fas där det kommer att behövas ny arbetskraft med en större mängd etableringar, främst inom industrin. Främjandet av goda arbetsmiljöer, möjligheter till fortbildning, kompetensutveckling, handledning och självavård stärker församlingarnas förutsättningar att vara rekryterande miljöer. Tillsammans med församlingarna vill Luleå stift verka för en förtroendefull och gemensam framtidsriktning, med tydlig omsorg om att medarbetare rustas för sitt uppdrag, oavsett om man är anställd, förtroendevald eller ideell medarbetare. En övervägande del av stiftets främjande består av kurser, utbildningar och fortbildningar.

Vid Självavårdscentrum erbjuds såväl enskild självavård som individuell arbetshandledning, arbetshandledning i grupp, inspirationsdagar, retreatar och möjligheter till riktade utbildningsinsatser inom arbetsmiljöområdet. För att stärka självavårdskompetens i församlingarna genomförs en ettårig självavårdsutbildning för präster och diakoner, i samarbete med Härnösands stift.

En särskild uppgift för stiftet är att kalla, pröva och viga personer inom kyrkans vigningstjänst, diakoner och präster, samt verka för en fungerande rekrytering till yrken som församlingspedagog och kyrkkompositör, som svarar mot församlingarnas behov. För att åstadkomma en bra förberedelse för blivande medarbetare i kyrklig tjänst krävs ett nära samarbete med stiftets församlingar, som kan erbjuda lärorika praktikplatser och verksamhetsförlagd utbildning med god handledning. Under perioden kommer stödåtgärder utvecklas i syfte att möjliggöra vigning av diakoner som saknar tjänst.

Samverkan sker också med de olika utbildningsaktörerna och med Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

Stöd till kommunikation

Som kyrka behöver vi frimodigt berätta om vår tro och vår verksamhet. Stift bistår redan idag församlingar i arbetet stöd i form av utbildningar och råd. Behovet av ett väl fungerande kommunikationsarbete

är stort. Exempelvis saknar en majoritet av församlingar och pastorat särskild kompetens/kapacitet kopplat till kommunikationsområdet. Dagens allt mer digitala samhälle ställer än högre krav på kommunikativ kapacitet för att synliggöra kyrkan, vår tro och verksamhet. Detta tillsammans med en generell minskad kunskap om tro och kyrka. Församlingarna efterfrågar konkret operativt stöd i kommunikationsfrågor. Umeå pastorat har i samverkan med stiftet ökat sin kommunikationsverksamhet i syfte att kunna stödja de församlingar – Sävar-Holmön, Bygdeå, Hörnefors och Nordmaling – som samverkat som en del i ett tidigare stiftsprojekt. Inriktningen under perioden är att fortsätta arbetet med att utveckla och öka möjligheten för församlingar och pastorat att få konkret stöd i kommunikationsfrågor. Vad, hur, när och i vilken omfattning behöver vara föremål för analys och dialog.

Fastighet, kulturarv och begravningsverksamhet

Arbetet med fastighets- och kulturarvsfrågor innefattar råd och stöd till församlingar och pastorat. Inom verksamheten sker ett fortsatt fokus på stöd kopplat till strategiska lokalförsörjningsfrågor, stöd i planering och genomförande av åtgärder samt fortsatt utveckling av stiftets arbete med kyrkoantikvarisk ersättning.

I likhet med kommunikationsområdet efterfrågas allt mer konkret operativt stöd. Exempelvis kopplat till projekt och då i synnerhet kopplat till projekt som rör kyrkobyggnader och därmed koppling till krav på tillstånd och bidragsansökningar. Inriktningen är att under perioden öka det operativa stödet kopplat till projekt. På vilket sätt och i vilken takt behöver analyseras och vara föremål för dialog med församlingar och pastorat.

Stiftsorganisationen har under senare år ett ökat fokus på begravningsverksamheten. Som en del i detta förs samtal med bland annat de tre krematoriehuvudmän – domkyrkoförsamlingen, Skellefteå pastorat och Umeå pastorat. Dessa huvudmän har en samverkan sinsemellan och erbjuder sig att kunna vara en tillgång för hela stiftet. Inriktningen under perioden är att bidra till att dessa huvudmän kan bli gemensamma resurs- och kompetenscenter till förmån för övriga begravningshuvudmän inom stiftet.

Beredskapsplanering

Svenska kyrkan vilar på en tro på en närvarande Gud också i det allra svåraste. Kyrkan har språk och riter som kan uttrycka det ofattbara. Personalen har erfarenhet av att möta människor i svåra situationer och kan sätta ord på förtvivlan och sorg. Kyrkan har också gudstjänstrum och andra lokaler där människor kan samlas. Svenska kyrkan ska ha beredskap för verksamheten under kris och, ytterst, krig.

Luleå stift är den samverkande parten med andra aktörer på regional nivå, som länsstyrelser, polis, sjukvård och försvarsmakt. Stiftets uppgift är att stödja församlingarna så att de kan förverkliga det som är kyrkans uppgift, att vara en mötesplats och att vara en synlig bild av Guds närvaro.

Den konkreta beredskaps- och totalförsvarsplaneringen kommer de närmaste åren att handla mycket om att genomföra verksamhetsanalyser för att säkerställa förmåga att genomföra verksamhet även under störda förhållanden och att krigsplacera personal för verksamheten under höjd beredskap, enligt kyrkoordningen. Stiftets uppgift är även här stöd, främjande och tillsyn. Fortbildning och vägledning för pastorat och församlingar står i fokus, i nära samarbete med stiftets kontraktsprostar, i linje med stiftets samverkansplan. Till den senare knyts nu också den nationella nivån, vilket länkar samman den kyrkliga beredskapen.

Ekonomiservice

Stiftets funktion för ekonomistöd till församlingar och pastorat kommer under perioden att fortsätta utveckla sin verksamhet. Inriktningen är att utöka det kvalificerade stödet till kyrkoherdar och kyrkoråd, samt bidra till en minskad administrativ belastning. Det innebär exempelvis ökat stöd i bidragshantering för kyrkoantikvarisk ersättning och ökat stöd i inköpsfrågor. Arbete sker även i syfte att avlasta församlingar och pastorat när det gäller processer som rör begravningsombud, yrkesrevision och kapitalförvaltning.

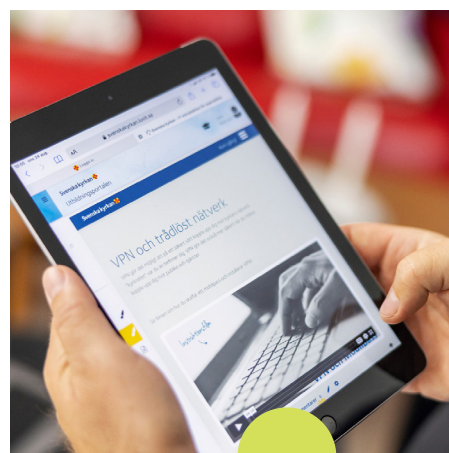
Dokumenthantering, arkiv, dataskydd och kyrkobokföring

Stiftet arbetar med stöd kopplat till dokumenthantering, arkiv, dataskydd och kyrkobokföring. Det inrymmer bland annat stöd kopplat till regelverk, processer och system. I församlingar och pastorat finns betydande mängder arbetsuppgifter kopplade till området. Det är därför angeläget att säkerställa effektiva processer för församlingar och pastorat och därmed säkra en god ekonomisk hushållning med kyrkans resurser. Under perioden kommer stiftets främjande inom området att fortsatt vara i fokus. Det handlar bland annat om att vidareutveckla arbetet kopplat till dataskydd. Förstudier pågår kopplat till dels gemensam registratortjänst, dels gemensamt arkiv. Förstudierna genomförs tillsammans med Nederluleå församling och Umeå pastorat. Inriktningen är att de förslag som förstudierna presenteras ska kunna omsättas i pilotverksamhet under perioden. Stiftsstyrelsen föreslår att det sker en strategisk satsning kopplat till området, se mer under avsnitt "Ekonomiska förutsättningar".

IT och växelsamverkan

Stiftets verksamhet kopplat till IT och digitalisering kommer att förändras i takt med att den nationella nivåns ansvar utökas. Förändringen innebär att de stiftsspecifika IT-lösningarna avvecklas till förmån för lösningar som är gemensamma för hela Svenska kyrkan. Samtliga församlingar och pastorat nyttjar kostnadsfritt den växeltelefonistfunktion som stiftet utvecklat och tillhandahåller. Luleå stift samverkar idag med flera andra stift i en gemensam växeltelefonistfunktion. Inriktningen är att vidareutveckla funktionen bland annat i syfte att kunna vara en resurs i kris. Merparten av den gemensamma funktionen är idag lokaliserad till Uppsala stift. Uppsala stift har erbjudit övriga stift att ta ett huvudansvar för funktionen. Detta i nära samverkan med övriga stift. Förändringen innebär exempelvis att Härnösand stift övergår till att vara kund hos Uppsala stift istället för Luleå stift.

Stiftsorganisationen

”Stiftsorganisationen ska vara rustad för att på bästa sätt utföra de uppgifter som följer av kyrkoordningen och uppnå de mål som beslutas.”

Stiftsorganisationen består av cirka 65 årsanställda. Kansliet finns på tre verksamhetsorter: Luleå, Skellefteå och Umeå. Medarbetare finns även stationerade på andra orter (till exempel är en fastighetssamordnare stationerad i Haparanda). Bemanningen planeras utifrån de mål och den inriktning som följer av fastställd plan för verk-

samhet och ekonomi respektive år. En naturlig del i verksamheten är att säkerställa att den bedrivs på ett effektivt och hållbart sätt. Detta gäller såväl den interna administrationen och stödet som det utåtvända främjandet och tillsynen.

Ekonomiska förutsättningar

Stiftets ekonomiska ställning är god. För att säkra en hållbar ekonomi även i framtiden är framförhållning, medvetna val och tydliga prioriteringar centrala perspektiv.

Krav på god ekonomisk hushållning och en betryggande buffert

Enligt kyrkoordningens regler ska stiftet ha en god ekonomisk hushållning för sin verksamhet och en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar.

Stiftet behöver säkerställa sin förmåga att vara en inspiratör och ett aktivt stöd till församlingar och pastorat inom de områden som behöver prioriteras. Det innebär att ekonomisk medvetenhet och olika typer av satsningar behöver kombineras på ett klokt sätt. Trots att stiftets ekonomiska ställning idag är god

behövs ett kontinuerligt pågående arbete med att säkerställa effektiva arbetssätt och god administration.

Eget kapital och målkapital

Stiftet har vid ingången av 2023 ett bokfört eget kapital på cirka 99 mkr. Om de orealiserade vinster som finns inom kapitalförvaltningen beaktas uppgår det egna kapitalet till 133 mkr.

Stiftsfullmäktige beslutade 2021 att från och med 2022 höja målkapitalet kraftigt, från 50 mkr till 75 mkr. Beslutet innebar även en inriktning att målkapitalet ska ökas i takt med inflationen. När beslutet om att öka målkapitalet med 50 % togs kunde en utveckling med en årlig inflation för kommande år på över 10 % inte förutses. En snabb ökning av målkapitalet innebär en lika snabb minskning av stiftets möjligheter att nyttja kapitalet till angelägna satsningar. Dagens situation visar även på den komplexa frågan om vilken typ av inflation som målkapitalet bör knytas till. Rör det inflation kopplat till utveckling av löner, varupriser eller inflation med eller utan beaktan av energi/räntor? Stiftsstyrelsen föreslår i detta skede att målkapitalet bibehålls oförändrat. Stiftsstyrelsen avser att återkomma i frågan om indexering av målkapitalet i samband med stiftsfullmäktiges beslut om plan för verksamhet och ekonomi 2025–2027.

Kyrkoavgift, ekonomisk utjämning, övriga intäkter och kapitalavkastning

Totala intäkter beräknas uppgå till 98,4 mkr för 2024. Huvudsakliga intäkter är kyrkoavgift och bidrag från det inomkyrkliga utjämningssystemet med totalt 72,8 mkr (varav 43,5 mkr är stiftets kyrkoavgift, 25,5 mkr är stiftsbidrag och 3,8 mkr är kyrkounderhållsbidrag KUB).

Som en konsekvens av osäkerheter i vår omvärld är det extra svårt att förutse kyrkoavgiftens storlek under kommande år. I tabellen beskrivs prognos för kyrkoavgift, inklusive utjämning, för perioden 2024–2026. Prognosen indikerar lägre framtida intäkter än i den plan som idag gäller (2023–2025).

EKONOMISK PROGNO

Luleå stift 2024–2026

År	Belopp	Förändring*
2024	69,0 mkr	-109 tkr
2025	70,1 mkr	+202 tkr
2026	69,9 mkr	-610 tkr

* i förhållande till dagens plan

Övriga intäkter beräknas under 2024 uppgår till 25,5 mkr. Större posterna är 13,2 mkr för försäljning av ekonomitjänster till församlingar och pastorat, 4,6 mkr för uthyrningen av personal till prästlönetillgångarna, 3,0 mkr från stiftelser samt 2,5 mkr från villkorade bidrag.

Mot bakgrund av stigande räntor har förväntad kapitalavkastningen höjts till 3,0 mkr vilket motsvarar en avkastning på cirka 2 %.

Kostnader

Den ekonomiska planen bygger på föreslagen verksamhetsinriktning. De senaste årens kriser som pandemi och krig har visat på svårigheten att kunna förutse vilka verksamhetsbehov som kan uppstå även i en nära framtid. Ett sätt att hantera denna osäkerhet är att en del av verksamhetsmedlen, sedan ett antal år tillbaka, inte längre är knuten till konkret planerad verksamhet. Dessa ”ej fördelade medel” uppgår under planperioden till 1,0–3,6 % av årets intäkter. En allt för låg andel ”ej fördelade medel” bedöms negativt påverka stiftets förmåga att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar.

Särskilt om strategiska satsningar och kostnad för pastorsadjunkter

De av stiftsfullmäktige fastställda vägledande principerna för ekonomisk planering innebär att stiftets ordinarie löpande verksamhet, exklusive kostnader för pastorsadjunkter, ska inrymmas inom en ekonomi i balans. Av principerna framgår att det kan vara motiverat med underskott för strategiska satsningar av engångskaraktär eller för att förstärka den löpande verksamheten under avgränsad period. Detta under förutsättningen att förstärkningen syftar till att hantera för församlingar och pastorat väsentliga behov/utvecklingsinsatser/utmaningar. Om stiftsstyrelsen lämnar förslag till en ekonomisk plan som innebär underskott ska skälen för detta tydligt redovisas till stiftsfullmäktige.

Förslaget till ekonomisk plan för 2024–2026 innebär ett underskott som motiveras av strategiska satsningar. De strategiska satsningarna består av tre delar. Dels att den subvention som finns för församlingar och pastorat som ansluter sig till ekonomiservice framöver ses som en strategisk satsning istället för en del av den löpande verksamheten, dels en satsning på utveckling av stöd kopplat till kyrkobokföring, diarie och arkiv, dels en satsning kopplat till ökat stöd inom HR-området. Stiftets kostnader för kyrkoval föreslås också ses som strategisk satsning. Detta för att undvika de problem som uppstår om kyrkovalet ska inrymmas i den ordinarie löpande verksamhetsbudgeten.

Satsningar i övrigt framgår av verksamhetsbeskrivningen inom respektive område och finansieras inom ramen för ordinarie budget.

Subvention för anslutning till ekonomiservice

Stiftsstyrelsen har som målbild att samtliga församlingar och pastorat ska vara anslutna till ekonomiservice. Detta för att skapa så goda förutsättningar som möjligt att på ett konkret sätt stödja och över tid bredda och fördjupa stödet inom förvaltningsområdet. Stiftsstyrelsen har under 2022/2023 inom ordinarie verksamhetsbudget utökat stödet vid anslutning från att vara kostnadsfritt under ett år till att idag vara kostnadsfritt de första tre åren. Förändringen motiverades av att församlingar och pastorat signalerat att ett år är för kort tid för att klara såväl införande av nya arbetssätt som den utveckling av organisationen som anslutning till ekonomiservice möjliggör. Förs-

laget innebär att bidraget från och med 2024 ses som en strategisk satsning vid sidan av den löpande verksamhetsbudgeten.

Stöd till kyrkobokföring, diarie och arkiv

Stiftets kyrkoherdar ser det som angeläget att få stöd inom rubricerat område. Behovet av stöd inom området blir också tydligt inom ramen för stiftets förvaltningstillsyn. Under perioden föreslås därför en strategisk satsning inom området. Inriktningen är att hitta samverkansformer där stiftet tillsammans med resursstarka församlingar och pastorat kan utveckla konkret stöd till förmån för hela stiftet.

Ökat stöd inom HR-området

Även inom detta område framförs behov av stöd från församlingar och pastorat. Ett utvecklat stöd inom personaladministration och HR behöver dock analysera utifrån stiftets roll. Det är viktigt att stöd utformas på ett sätt så att stiftets tillsyn inte äventyras eller att stiftet blir en part i arbetsgivar- och arbetstagarrelationer i församlingar och pastorat. Stiftet behöver vara möjliggörare för att säkerställa att församlingar och pastorat har goda processer och förmåga inom frågor som rör arbetsmiljö och andra centrala personalrelaterade processer.

RESULTAT UNDER PLANPERIODEN

Luleå stift 2024–2026

År	Resultat	Resultat exkl. strategiska satsningar
2024	- 4 130 tkr	0 tkr
2025	- 5 825 tkr	0 tkr
2026	- 4 600 tkr	0 tkr

Resultat exklusive strategiska satsningar och pastorsadjunkter uppgår till 0 tkr respektive år. Motiv till underskott framgår i avsnitt ovan.

Ekonomisk plan

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Utfall 2022	Budget 2023	FÖRSLAG		
			Budget 2024	Planbudget 2025	Planbudget 2026
VERKSAMHETENS INTÄKTER					
Kyrkoavgift	39 237	41 039	43 535	44 567	44 390
Erhållen inomkyrklig utjämning	30 364	30 170	29 312	29 319	29 368
Erhållna bidrag	3 670	2 811	5 675	5 675	5 675
Nettoomsättning	16 582	16 795	19 844	20 406	20 975
Övriga verksamhetsintäkter	1 163	0	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	91 016	90 815	98 366	99 967	100 408
VERKSAMHETENS KOSTNADER					
Lämnad inomkyrklig utjämning	-11 683	-8 789	-10 547	-10 547	-10 547
Övriga externa kostnader	-31 128	-31 494	-34 418	-36 028	-33 307
Personalkostnader	-51 756	-52 716	-60 431	-62 117	-64 055
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-455	-316	-100	-100	-100
Summa verksamhetens kostnader	-95 023	-93 315	-105 496	-108 792	-108 008
Verksamhetens resultat	-4 007	-2 500	-7 130	-8 825	-7 600
Resultat från finansiella investeringar	-645	1 500	3 000	3 000	3 000
Årets resultat	-4 652	-1 000	-4 130	-5 825	-4 600
<i>Årets resultat exkl. pastorsadjunkter, kyrkoval och strategiska satsningar</i>	-3 834	0	0	0	0
Utveckling av eget kapital					
Justerat eget kapital vid årets utgång*	133 136	132 136	128 006	122 181	117 581
Målkapital	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000

*Bokfört eget kapital samt realiserade vinster inom kapitalförvaltning.

Översikt

Belopp i tkr

	Utfall 2022	Budget 2023	FÖRSLAG		
			Budget 2024	Planbudget 2025	Planbudget 2026
Verksamhetsområde					
Stiftsgemensamt	-10 173	-11 605	-12 653	-12 725	-13 071
Församlingens utveckling	-26 055	-23 407	-24 496	-25 011	-25 637
God förvaltning	-13 072	-13 909	-14 182	-15 094	-15 590
Övrig stiftsverksamhet	-972	-970	-970	-970	-970
Intern styrning och ledning	-3 131	-3 449	-4 165	-4 208	-4 319
Internt stöd	-11 486	-11 403	-11 997	-12 060	-12 341
Ej fördelade medel	-3 894	-4 146	-3 554	-2 988	-1 000
Verksamhetens resultat	-68 782	-68 889	-72 017	-73 056	-72 928
<i>Finansiering</i>					
Finansiella poster	-559	1 500	3 000	3 000	3 000
Kyrkoavgift och stiftsbidrag	65 507	67 389	69 017	70 056	69 928
Resultat (löpande verksamhet)	-3 834	0	0	0	0
<i>Pastorsadjunkter</i>	-818	-1 000	-1 150	-1 175	-1 200
<i>Kyrkoval</i>	-	-	-80	-1 250	-
<i>Strategiska satsningar</i>	-	-	-2 900	-3 400	-3 400
Årets resultat	-4 652	-1 000	-4 130	-5 825	-4 600

Verksamhetsindelning

Belopp i tkr

	FÖRSLAG				
	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Planbudget 2025	Planbudget 2026
FRÄMJANDE OCH TILLSYN					
STIFTSGEMENSAMT					
Biskopens uppdrag	-5 051	-5 638	-6 455	-6 603	-6 772
Domkapitlet	-1 432	-1 052	-1 400	-1 158	-1 191
Pastoral verksamhet	-1 908	-2 377	-2 436	-2 508	-2 573
Organisationsutveckling	-1 782	-2 538	-2 362	-2 457	-2 535
Summa	-10 173	-11 605	-12 653	-12 725	-13 071
FRÄMJANDE OCH TILLSYN					
FÖRSAMLINGSLIVETS UTVECKLING					
Församlingens grundläggande uppgift	-17 625	-16 822	-16 583	-16 869	-17 259
Rekrytering	-5 401	-4 200	-4 940	-5 044	-5 148
Övrigt stöd till församlinglivet	-6 182	-5 998	-5 900	-5 767	-4 929
Summa	-29 208	-27 020	-27 423	-27 680	-27 337
FRÄMJANDE OCH TILLSYN					
GOD FÖRVALTNING					
Fastighet och kulturarv	-3 513	-4 306	-3 086	-3 247	-3 408
IT, administration	-5 793	-8 022	-6 669	-7 090	-7 231
Ekonomi, lön, HR	-221	33	-4 041	-4 075	-4 168
Övrig förvaltning	-5 103	-3 148	-4 463	-4 776	-3 883
Summa	-14 630	-15 442	-18 259	-19 188	-18 690
ÖVRIG STIFTSVERKSAMHET					
Övrig stiftsverksamhet	-972	-970	-970	-970	-970
Summa	-972	-970	-970	-970	-970
INTERN STYRNING OCH LEDNING					
Förtroendemannaorganisationen	-1 305	-1 311	-1 692	-1 647	-1 673
Revision	-94	-200	-150	-153	-156
Kyrkoval	-13	0	-80	-1 250	0
Ledning	-1 719	-1 938	-2 323	-2 407	-2 490
Summa	-3 131	-3 449	-4 245	-5 458	-4 319
INTERNT STÖD					
Verksamhetsstöd	-8 201	-8 066	-8 522	-8 698	-8 890
Fastigheter och lokaler	-3 285	-3 337	-4 075	-4 163	-4 252
Summa	-11 486	-11 403	-12 597	-12 860	-13 141
Kyrkoavgift	39 237	41 039	43 535	44 567	44 390
Stiftsbidrag	26 270	26 350	25 482	25 489	25 538
Finansiella poster	-559	1 500	3 000	3 000	3 000
Finansiering	64 948	68 889	72 017	73 056	72 928
Årets resultat	-4 652	-1 000	-4 130	-5 825	-4 600
<i>Årets resultat exkl. pastorsadjunkter, kyrkoval och strategiska satsningar</i>	<i>-3 834</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Efter **plugget** verksamhet i Rörvikskyrkan i Boden. Hit får barn från 7 års ålder komma och leka varje tisdag efter skolan. Foto: Johannes Frandsen/Svenska kyrkan.

BILAGA

Barnperspektiv

Barn och unga är viktiga för Svenska kyrkans nutid och framtid. Barnen har en särställning i kristen tro. Därför ska barnets perspektiv och barnperspektivet alltid finnas med när viktiga beslut fattas på olika nivåer. För att stötta församlingar att utföra korrekta barnkonsekvensanalyser (BKA) erbjuder stiftet utbildningar samt ger information via gemensamma kanaler.

Barns kunskaper och erfarenheter utvecklar och berikar Svenska kyrkan. Att ta hänsyn till barnets perspektiv bidrar till helhetssyn och identitetsskapande och vi bör också komma ihåg att barn har något unikt att ge kyrkans gemenskap. Barns särskilda behov är viktiga att lyfta fram vilket sker i de barnkonsekvensanalyser som ska ske inför varje viktigt beslut som fattas på olika nivåer.

Till grund för arbetet med planen för verksamhet och ekonomi finns en kartläggning med en BKA. Utgångspunkten för analysen är artiklarna 2, 3, 6, 12, 23 och 30 i FN:s konvention om barnets rättigheter. Utifrån kartläggningen har *fem särskilda utmaningar identifierats*:

*Barnen har en särställning i kristen tro.
Därför ska barnets perspektiv och barnperspektivet alltid
finnas med när viktiga beslut fattas på olika nivåer*

Mötesplatser för barn och unga

Barn och unga är viktiga för Svenska kyrkan nu och inför framtiden. Anställda och ideella medarbetare är viktiga resurser i utmaningen att skapa meningsfulla mötesplatser för alla åldersgrupper. Målet är att barn och unga blir en livaktig del i församlingsgemenskapen.

Därför behöver dopet lyftas fram som en viktig framtidsfråga som rör ungas känsla av tillhörighet i kyrkan samt betydelsen för att konfirmera sig.

Diakoni

Alla barn har rätt till samma förutsättningar att delta i Svenska kyrkans mötesplatser, oavsett bakgrund eller levnadsstandard. Liksom för den vuxna befolkningen så ökar den psykiska ohälsan hos barn och unga. (Källa: Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF)

Alla medarbetare i Svenska kyrkan har i uppgift att skapa förutsättningar för barn och unga att stärka sin självkänsla samt att se orättvisor och larma om unga som man misstänker far illa.

Samhällstendenser pekar på att den ekonomiska situationen hos ett ökande antal familjer blir allt mer ansträngd (Källa: Rädda Barnen, Försäkringskassan), vilket påverkar de unga på många olika sätt. Målsättningen är att mötesplatser för barn och unga ska vara kostnadsfria eller ske till självkostnadspris.

Migration

En öppenhet för mångfald skapar förutsättning för en heterogen församling. Genom samverkan mellan nyanlända och medarbetare i Svenska kyrkan ges möjligheter till kulturellt och språkligt utbyte, vilket motverkar bland annat rasism. Nyanlända behöver utrymme att berätta sin livshistoria. På läger och i

andra mötesplatser kan nyanlända föräldrar och unga få möjlighet att tala om sin situation och sätta ord på det som de har varit med om.

De nationella minoritetsspråken

Många barn som tillhör de nationella minoriteterna och det svenska teckenspråket riskerar att förlora en viktig länk till sina historiska rötter och sin kulturella identitet i och med det förlorade språket. För att minoritetsspråken inte ska gå förlorade behöver barn med olika språk synliggöras. Användandet av minoritetsspråk i både skrift och tal i kyrkans gudstjänster och övriga verksamheter bidrar till att barnen får ytterligare kontakt med sitt språk.

Ett av de åtta åtagandena i Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket handlar om att stärka samiska barn och unga i deras identitet och andliga utveckling. Förhoppningen är att det får positiva följder även för barn i andra minoritetsgrupper.

För kommande generationer

Många barn och unga oroar sig för klimatet (Källa: BRIS) och hur människan påverkar naturen, skapelsen. Svenska kyrkan bör ta den oron på allvar, detta bland annat genom att involvera barnen i hållbarhetsarbetet. En viktig uppgift för stift och församlingar är att reflektera över vilka val vi gör som kan påverka de som ännu inte har en egen röst – som de generationer som kommer efter oss. Stiftets uppgift i detta är bland annat att rusta och uppmuntra församlingar i hållbarhetsfrågor samt inom psykisk och existentiell hälsa.

Adress: Luleå stift, Box 942, 971 28 Luleå

Telefon: 0920-26 47 00

www.svenskakyrkan.se/luleastift

Svenska kyrkan
LULEÅ STIFT

Ärende 15

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18	Handläggare Anders Granberg	Diarienummer S 2022-0938 S 2022-0939 S 2022-0945 S 2022-0948 S 2023-0437 S 2023-0442 S 2023-0443
Ärende Information om pågående beredning av tidigare inkomna motioner		

Ärendebeskrivning

Stiftsfullmäktige har mottagit sju motioner som är under beredning av stiftsstyrelsen, varav fyra motioner mottogs vid sammanträdet i november 2022 och tre motioner mottogs vid stiftsfullmäktige i maj 2023.

De inkomna motionerna och debatten vid stiftsfullmäktiges sammanträde i maj 2023 väcker frågan om vilka principer som ska gälla vid handläggning/beredning av motioner som rör verksamhetens inriktning. För att förtydliga förutsättningarna för handläggning/beredning har stiftsstyrelsen vid sitt sammanträde i juni 2023 beslutat att "beredning av motioner som rör verksamhetsinriktning ska samordnas med beredning av plan för verksamhet och ekonomi för stiftsorganisationen respektive prästlönetillgångarna".

Samtliga ovannämnda motioner rör verksamhetsinriktningen för Prästlönetillgångarna i Luleå stift. Som en konsekvens av beslutet om beredningens inriktning planerar stiftsstyrelsen att motionerna ska behandlas vid stiftsfullmäktiges sammanträde i maj 2024, i samband med att Prästlönetillgångarnas plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027 behandlas.

Bakgrund till stiftsstyrelsens beslut

De nu aktuella motionerna rör verksamhetsinriktningen för Prästlönetillgångar i Luleå stift. Motionerna avser ofta en eller flera specifika frågor. Varje fråga hänger dock oftast samman i en större verksamhetslogik och är därmed svåra att analysera enskilt, särskilt från frågan om verksamhetens generella inriktning. En fristående beredning av respektive motion blir därmed svår. Genom att samordna beredningen av motioner som rör verksamhetens inriktning med beredningen av plan för verksamhet och ekonomi skapas en bättre process. En sådan process ger bättre möjlighet att inarbeta goda inspel som lämnas i motioner, direkt i verksamhetsplaneringen. Det blir också en tydligare process där motioner med fördel kan ges formen av att uppdra till stiftsstyrelsen att beakta det som motionärerna framför inom ramen för kommande plan för verksamhet och ekonomi.

I barnkonsekvensanalysen konstaterade stiftsstyrelsen att beslutet "syftar till att förbättra förutsättningarna för en ändamålsenlig beredning och därmed förbättrade förutsättningar för omhändertagande av goda idéer. Goda processer för beredning gynnar alla intressenter, även barn och unga vuxna".

Beredningstid av inkomna motioner

Enligt kyrkoordningen bör en motion beredas inom sådan tid, att fullmäktige kan fatta beslut om den inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta anmälas till fullmäktige vid ett sammanträde inom samma tid (se 7 kap. 6 § och 3 kap. 26 § kyrkoordningen).

Den inriktning som stiftsstyrelsen beslutat innebär att inkomna motioner kommer att behandlas vid fullmäktige i maj 2024 (dvs. det sammanträde där prästlönetillgångarnas plan för verksamhet och ekonomi föreslås behandlas). Detta innebär att fyra motioner som inkom i november 2022 får en handläggningstid på 1,5 år (6 månader längre tid än kyrkoordningens riktmärke). Stiftsstyrelsen gör bedömningen att den förlängda handläggningstiden är försvarbar utifrån målbilden att de fastställda principerna syftar till att förbättra processen för hantering av motioner och därmed underlätta att goda idéer framöver kan omhändertas på ett tydligare och snabbare sätt.

I *bilaga* finns förteckning över de aktuella motionerna och vilka beslut som motionärerna föreslår att stiftsfullmäktige ska fatta.

Bilaga

Förteckning över inkomna motioner

Motion 1-4 anmäldes vid stiftsfullmäktiges sammanträde i november 2022 och motion 5-7 vid stiftsfullmäktiges sammanträde i maj 2023. Nedan framgår vilka motionerna är och vilka beslut motionärerna föreslår att stiftsfullmäktige ska fatta.

Motion 1

Bevara stiftets naturskogar/kontinuitetsskogar från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Inger Stenlund (ViSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK), Monica Lindmark (ViSK), Brith Fäldt (ViSK), Ingela Eriksson (POSK), Ellen Kuorak (POSK), Maria Andersson (FK), Henrik Blind (MPSKDG) och Lars-Gunnar Frisk (POSK)

Att stiftsfullmäktige beslutar att

1. inga avverkningsanmälningar ska göras för kända naturskogar eller nyckelbiotoper
2. inga avverkningsanmälningar ska göras innan en inventering under barmarkssäsong av oberoende aktör konstaterat att det inte rör sig om en naturskog eller nyckelbiotop. Denna aktör ska ha expertis inom biologi eller ekologi.
3. redan gjorda avverkningsanmälningar gällande naturskogar ska dras tillbaka och avverkningen inte verkställas. Redan gjorda avverkningsanmälningar för det som rör möjlig naturskog ska genomgå naturvärdesbedömning och eventuellt dras tillbaka.
4. stiftets egendomsförvaltning ska utan att begära omprövning acceptera Skogsstyrelsens nej till avverkning om Skogsstyrelsen bedömt att avverkningsanmälan gäller en naturskog eller nyckelbiotop.

Motion 2

Contortatallen från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Henrik Blind (MPSKDG), Ingela Eriksson (POSK) och Ellen Kuorak (POSK)

Att stiftsfullmäktige beslutar att

1. inga contortatallar skall planteras på Prästlönetillgångarna i Luleå stifts marker, redan befintliga bestånd bör huggas ner snarast möjligt,
2. prästlönetillgångarna i Luleå stift ska inte bidra med finansiering till förädling, forskning eller plantor av contortatall.
3. prästlönetillgångarna i Luleå stift ska inte bidra med finansiering till förädling, forskning eller plantor av contortatall.

Motion 3

Dokumentera höga naturvärden från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ) och Inger Stenlund (ViSK)

Att stiftsfullmäktige beslutar att

1. egendomsförvaltningen sammanställer tillgänglig information om höga naturvärden och information som på annat sätt kopplar till naturvård. Det ska gälla för marker som förvaltas av Prästlönetillgångarna i Luleå stift.
2. egendomsförvaltningen skriftligen dokumenterar höga naturvärden när de själva gör naturvärdesbedömningar och att den metodik som använts vid bedömningen presenteras tillsammans med rapporteringen.

Motion 4

Hållbart skogsbruk från ledamoten Anna-Karin Westman Tjernlund (POSK)

Att stiftsfullmäktige beslutar att

1. forskning om kontinuitetsskogsbruk eller hyggesfritt skogsbruk ska följas noga, liksom andra alternativa skogsbruksmetoder. Stiftet ska ligga i framkant med att våga prova nytt.
2. de ekonomiska målen för skogsbruket ska balanseras mot uppsatta miljö- och klimatmål.
3. eventuellt gjorda avverkningsanmälningar av naturskogar och nyckelbiotoper ska dras tillbaka.

Motion 5

Avveckla PEFC vid anslutning till FSC från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Inger Stenlund (ViSK) och Paavo Ruokojärvi (ViSK)

Att stiftsfullmäktige beslutar att

Prästlönetillgångarna i Luleå stift lämnar PEFC-certifieringen snarast efter en anslutning till FSC.

Motion 6

Spara de sista kontinuitetsskogarna från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Inger Stenlund (ViSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Ellen Kuorak (POSK)

Att stiftsfullmäktige beslutar att

1. prästlönetillgångarna i Luleå stift ska avstå från att avverka de sista sannolika kontinuitetsskogarna.
2. sannolik kontinuitetsskog ska definieras enligt Naturvårdsverkets kartering från 2016.
3. innan en avverkningsanmälan som görs för avverkning skall det säkerställas att området ej sammanfaller med område som enligt naturvårdsverkets kartering har klassats som sannolik kontinuitetsskog.
4. det ska införas en ny rutin om att dra tillbaka avverkningsanmälningar som tidigare gjorts på kontinuitetsskogar. Dessa avverkningsanmälningar gäller exempelvis skogar som är avsatta eller skogar som är/ska bli naturreservat eller är nyckelbiotoper.

Motion 7

För en proaktiv kommunikation från PLT till församlingar/pastorat från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Inger Stenlund (ViSK)

Att stiftsfullmäktige beslutar att

1. egendomsförvaltningen skapar en rutin gällande samverkan med och information till stiftets församlingar/pastorat.
2. egendomsförvaltningen informerar församlingar/pastorat om vilka skogsskötselåtgärder som är på gång på berörd församlings/pastorats marker.
3. de som ska informeras lokalt innan åtgärder skall vara församlingsråd, kyrkoråd, kyrkofullmäktige och ledningsgrupp.
4. åtgärder som ska informeras om ska vara naturreservatsbildning eller andra skyddsformer, slutavverkning, områden upplåtna för forskning, avverkningsanmälningar, sålda kolkrediter eller andra skogsskötselåtgärder som på ett omfattande sätt förändrar eller bevarar landskapet.
5. informationen ska ges minst 3 mån innan planerad åtgärd.

Ärende 16

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18	Handläggare Anders Granberg Anders Landström	Diarienummer S 2023-0785
Ärende Placeringsriktlinjer		

Beslutsförslags

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige **besluta**:

- att** upphäva gällande placeringspolicy,
- att** fastställa placeringsriktlinjer för Luleå stift i enlighet med *bilaga 1*,
- att** prästlönetillgångarna i Luleå stift ska tillämpa placeringsriktlinjer för Luleå stift i enlighet med *bilaga 1*, fram till dessa att stiftsfullmäktige fastställt Prästlönetillgångarnas plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027, samt
- att** besluten ovan träder i kraft den 1 januari 2024.

Ärendebeskrivning

Den idag gällande placeringspolicyn (se *bilaga 2*) fastställdes 2017 och är i behov av revidering. Ett förslag till nya bestämmelser har utarbetats, se *bilaga 1*.

I samband med förändringen föreslås dokumentet få benämningen *placeringsriktlinjer*. Den förändrade benämningen är endast avsedd att vara en språklig justering för att bättre följa det språkbruk som idag används för denna typ av dokument.

Vilka organisationer ska omfattas av placeringsriktlinjerna?

Dagens placeringspolicy omfattar dels Luleå stift, dels Prästlönetillgångarna i Luleå stift, dels stiftelser förvaltade av stiftsstyrelsen.

De nya placeringsriktlinjerna föreslås inte omfatta stiftelser. Detta utifrån att stiftsfullmäktige formellt inte har någon roll i relation till stiftelserna och därmed inte kan föreskriva hur stiftelserna ska förvaltas. I praktiken avser stiftsstyrelsen besluta att, inom ramen för vad som är tillåtet enligt respektive stiftelses stadgar, stiftets placeringsriktlinjer ska tillämpas även inom stiftelseförvaltningen.

De nya placeringsriktlinjerna föreslås inte gälla för Prästlönetillgångarna i Luleå stift. Istället föreslås en ordning där placeringsinriktningen för PLT inarbetas i prästlönetillgångarnas plan för verksamhet och ekonomi. På detta sätt samlas alla väsentliga principer för förvaltningen av PLT i samma dokument. I detta arbete är det viktigt att inkludera den ökade ambitionen kopplat till hållbara investeringar som framgår av stiftets hållbarhetsstrategi.

Sammantaget föreslås således att placeringsriktlinjerna enbart gäller för Luleå stift. För att hantera övergångsperioden fram till nästa beslut om plan för verksamhet och ekonomi för prästlönetillgångarna föreslås att PLT i avvaktan på det beslutet tillämpar stiftets placeringsriktlinjer.

Placeringsriktlinjernas innehåll

Föreslagna placeringsriktlinjer innebär en stor förenkling i förhållande till dagens bestämmelser. Nu gällande policy bygger på direkt ägande av aktier och obligationer. Genom att stiftets strategi sedan flera år varit att äga fonder kan betydande förenklingar göras. Ytterligare förenklingar kan göras genom att tydligare följa den nationella nivåns riktlinjer och upphandlade lösningar.

Samtidigt ger placeringsriktlinjerna en möjlighet att delar av kapitalet kan investeras i "andra tillgångar". Detta för att möjliggöra riskspridning eller investeringar som är angelägna ur kyrkans perspektiv.

Förtydligande görs även om målet med kapitalförvaltningen, där stort fokus ligger på att nyttja kapitalet till avkastning som ligger i linje med kyrkans uppdrag.

Barnkonsekvensanalys

De föreslagna placeringsriktlinjerna innebär tydligare skrivningar rörande hållbarhetsfrågor. Denna ambitionsökning är till gagn för såväl dagens barn och unga som kommande generationer.

DOKUMENT			DIARIENUMMER
Placeringsriktlinjer för Luleå stift			S 2023-0785
BESLUTSFATTARE	BESLUTSDATUM	BESLUT GÄLLER FRÅN	SENAST UPPDATERAD
Stiftsfullmäktige i Luleå stift	18 november 2023	1 januari 2024	Välj datum
	VERKSAMHETSANSVARIG	DOKUMENTTYP	
	Ekonomichef	Riktlinjer	

Placeringsriktlinjer för Luleå stift

Om riktlinjerna: syfte, efterlevnad och aktualisering

I kyrkoordningen framgår att stiftet ska ”förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen skall därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Stiftsfullmäktige ska utfärda närmare bestämmelser om hur medlen skall förvaltas.” (49 kap, 2 §).

Dessa placeringsriktlinjer syftar till att, i enlighet med kyrkoordningens bestämmelser, förtydliga hur Luleå stifts kapital ska förvaltas.

Stiftsstyrelsen är ansvarig för att dessa riktlinjer efterlevs. Om det finns behov ska stiftsstyrelsen utfärda förtydligande riktlinjer för kapitalförvaltningen. Stiftsstyrelsen ansvarar för att ge stiftsfullmäktige det beslutsunderlag som behövs för att hålla riktlinjerna aktuell och relevant.

Stiftsfullmäktige i Luleå stift ska minst en gång under mandattiden pröva om riktlinjerna är aktuell.

Målsättning med kapitalförvaltningen

Stiftets kapitalförvaltning är en del av de ”verktyg” som står till förfogande för att bidra till ett gott samhälle och värnande av skapelsen.

Kyrkans behov av intäkter till den egna verksamheten innebär att det finns behov av avkastning. God avkastning ska emellertid inte tolkas som maximal avkastning, utan en rimlig avkastning. För Luleå stift innebär detta ett finansiellt mål som innebär att avkastningen över tid ska överstiga inflationen med 2 procentenheter.

Som framgår av kyrkoordningen är målet med kapitalförvaltning i stift och församlingar att uppnå en god avkastning med betryggande säkerhet. Avkastningen ska uppnås inom ramen för en förvaltning som kännetecknas av hög etik och där kyrkans grundläggande värderingar står i fokus. I klartext innebär detta att hög avkastning aldrig kan användas som argument för investeringar som är problematiska ur kyrkans perspektiv. Kyrkans kapitalförvaltning kan således inte ses som något fristående från kyrkans uppdrag i övrigt.

Om placeringar

Aktie- och räntebärande fonder

Placering ska i huvudsak ske genom köp av aktie- och räntebärande fonder. Utgångspunkten är att placeringar sker i fonder där Svenska kyrkans nationella nivå

säkerställer att investeringarna uppfyller högt ställda krav på etik och att såväl innehav som förvaltning ligger väl i linje med kyrkans grundläggande värderingar.

Om investeringar sker i tillgångar som Svenska kyrkans nationella nivå inte kvalitetssäkrar ska stiftsstyrelsen säkerställa att investeringar motsvarar de krav som nationell nivå hade ställt på motsvarande investering.

Andra placeringar

Vid sidan av investering i aktie- och räntefonder kan investeringar, i viss utsträckning, även ske i ”andra placeringar”. Syftet med denna möjlighet är att kunna göra placeringar i syfte att:

- bidra till en stabilare eller högre förväntad totalavkastning,
- att minska den totala risken i kapitalförvaltningen genom riskspridning, eller
- att möjliggöra investeringar som utöver finansiell avkastning bidrar till andra för kyrkan viktiga effekter.

Tillåtna placeringar är:

- Placeringar som direkt eller indirekt kopplade till fastigheter (t.ex. fastighetsfonder eller andra typer av innehav som syftar till att skapa avkastning från fastigheter).
- Svenska obligationer (eller andra typer av svenska räntebärande värdepapper).
- Ideella placeringar.

Kyrkkontot

Medel som inte är placerade inom ramen för kapitalförvaltningen ska placeras inom ramen för kyrkans gemensamt upphandlade ”Kyrkkonto”.

Tillgångsfördelning

Nedan framgår ramarna för investeringar i olika tillgångsslag.

Tillgångsslag	Max %	Minst %
Aktiefonder med svenska eller utländska aktier	60	30
Räntefonder med svenska eller utländska räntebärande värdepapper	60	40
Andra placeringar	20	0

Riskkontroll

Det åligger stiftsstyrelsen att säkerställa en god riskkontroll inom kapitalförvaltningen.

Ett beslut om en ”övrig placering” ska, utöver sedvanliga bedömningar, föregås av en dokumenterad riskanalys i syfte att säkerställa ett fullgott beslutsunderlag.

Tillgångar får aldrig belånas.

Placeringspolicy för Luleå stift och Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Fastställd av stiftsfullmäktige 2011-11-19 (§ 43/11) SF, Dnr 001 ST2011-0071

Reviderad av stiftsstyrelsen 2017-10-31 (§ 103/17 SS), Dnr S 2017-0735

Innehållsförteckning

1 Inledning 2

- 1.1 Kyrkoordningens bestämmelser om kapitalförvaltning 2
- 1.2 Mål för kapitalförvaltningen 2
- 1.3 Översyn av placeringspolicy 2

2 Placeringsregler för etik och hållbarhet 2

- 2.1 Grundläggande utgångspunkter 2
- 2.2 Luleå stift som ansvarsfull investerare 3
- 2.3 Investeringar görs i ansvarsfulla företag 3
- 2.4 Kontroversiella verksamheter 4
- 2.5 Etisk utvärdering 5
- 2.6 Förvaltarnas ansvar 5

3 Normalportfölj och tillgångsfördelning 6

- 3.1 Riskkontroll 6
- 3.2 Svenska aktier/aktiefonder 7
- 3.3 Utländska aktier via fonder 8
- 3.4 Räntebärande instrument 8
- 3.5 Strukturerade instrument 9
- 3.6 Alternativa placeringar 9
- 3.7 Ideella placeringar 9

4 Rapportering, utvärdering och kompletterande anvisningar 9

1 Inledning

1.1 Kyrkoordningens bestämmelser om kapitalförvaltning

Denna placeringspolicy gäller för Luleå stift och Prästlönetillgångarna i Luleå stift. De etiska placeringsreglerna skall också tillämpas i de stiftelser som förvaltas av Luleå stift.

Kapitalförvaltningen skall vara långsiktig, med betryggande säkerhet och ske på ett etiskt försvarbart sätt.

För stiftet markeras detta i kyrkoordningen (49 kap, 2 §): "Stiftet skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen skall därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Stiftsfullmäktige skall utfärda närmare bestämmelser om hur medlen skall förvaltas. För prästlönetillgångarna gäller särskilda bestämmelser."

För prästlönetillgångarna markeras detta i kyrkoordningen (46 kap, 3§): "Prästlönetillgångarna skall förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna skall därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar."

Kapitalförvaltningen skall bedrivas på ett etiskt ansvarigt sätt. I avsnitt 2 nedan redovisas hur etiken integreras i förvaltningen och utgör en grund för hur kapitalet skall placeras. Härigenom uppnås en önskvärd balans mellan finansiella, miljömässiga och sociala hänsyn.

När "Luleå stift" används i nedanstående text avses alla juridiska personer som placeringspolicyn gäller för.

1.2 Mål för kapitalförvaltningen

Det övergripande målet för kapitalförvaltningen är att uppnå bästa möjliga uthålliga totalavkastning, som är förenligt med ett anpassat risktagande inom de ramar som placeringspolicyn uttrycker och i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar.

Målet är att det förvaltade kapitalet, efter transaktions- och förvaltningsarvode, över tiden skall överstiga för varje tillgångsslag valt jämförelseindex.

1.3 Översyn av placeringspolicy

Översyn av placeringspolicyn sker normalt en gång per mandatperiod eller då viktiga förutsättningar förändras.

2 Placeringsregler för etik och hållbarhet

2.1 Grundläggande utgångspunkter

Två grundläggande moraliska principer är vägledande i arbetet med kapitalförvaltning inom Luleå stift, nämligen människovärdesprincipen och förvaltarskapstanken.

Människovärdesprincipen

Föreställningen om ett människovärde som är lika för alla människor är fundamental både för en kristen etik och för det demokratiska samhället. Ur människovärdesprincipen följer såväl negativa som positiva förpliktelser. Vissa förpliktelser sätter vissa bestämda gränser för vårt handlande. De negativa plikterna sätter vissa bestämda gränser för vårt handlande. Varje människa skall behandlas med respekt och får inte utnyttjas på ett otillbörligt sätt. De positiva plikterna å andra sidan innebär krav på våra aktiva insatser för att främja andra människors väl. De positiva förpliktelserna är relaterade till ett krav på rättvis fördelning och likställdhet mellan människor med rötter hos Gamla testamentets profeter. Med utgångspunkt i människovärdesprincipen är det i sin tur möjligt att motivera olika slags mänskliga rättigheter.

Förvaltarskapetanken

Förvaltarskapet är ett viktigt tema i bibeln med stark relevans för arbetet med kapitalförvaltning. Enligt förvaltarskapetstanken uppfattas de tillgångar som vi människor förfogar över som gåvor som vi har fått av Gud för att brukas i våra medmänniskors tjänst. Människan är en förvaltare av Guds gåvor. Detta rymmer ett ansvar både mot andra människor och mot skapelsen i övrigt. Det handlar både om att använda olika naturtillgångar för att tillgodose människors behov och om att vårda naturen med tanke både på dess egenvärde och på framtida generationers behov.

2.2 Luleå stift som ansvarsfull investerare

Luleå stift skall i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att placeringar skall bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som finansiella aspekter.

År 2006 lanserade FN principer (PRI: Principles for Responsible Investment) för hur ansvarfulla investerare bör uppträda. Dessa principer är vägledande och placeringarna skall präglas av hänsyn till respekt för miljön, mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden samt god bolagsstyrning. Svenska kyrkan anslöt sig till PRI år 2007.

2.3 Investeringar görs i ansvarsfulla företag

Förvaltare av Luleå stifts kapital förväntas välja bolag utifrån positiva kriterier. Med det avses företag som i sin verksamhet eller med sina varor och tjänster bidrar till hållbar utveckling. Det innebär att företagen ska bidra till samhällets utveckling och arbeta målmedvetet med frågor som rör miljö, arbetsförhållanden, mänskliga rättigheter och fattigdomsbekämpning. Det gäller även frågor som rör bolagsstyrning, t ex. korruption, ersättningssystem och öppenhet.

Med ett ansvarsfullt företag inbegrips även kunder och leverantörer i de fall där företaget har ett väsentligt inflytande.

Luleå stift ska investera i företag som respekterar följande principer i sin verksamhet:

- följer internationella regelverk som syftar till att skydda människor och miljö, och agerar för att åtgärda fel och brister. Företaget bör använda sin påverkansmöjlighet i hela värdekedjan, det vill säga även i förhållande till leverantörer och kunder.
- bidrar positivt såväl ekonomiskt, miljömässigt och socialt, till berörda samhällen.
- begränsar sina skadeverkningar på miljön (globalt, regionalt och lokalt) och agerar med hänsyn till nu levande och kommande generationers behov genom att t ex använda bästa tillgängliga teknik och minska sin användning av, och skydda, naturresurser.
- integrerar hållbarhet i sin affärsmodell och strategi
- redovisar och följer upp sitt hållbarhetsarbete utifrån tex sin uppförandekod och andra riktlinjer och åtaganden.
- ser nya affärsmöjligheter genom att bidra till ett minskat resursutnyttjande i en värld av krympande resurser.

Denna syn på ansvarsfulla företag innefattar både investeringar i aktier, företagsobligationer och olika typer av krediter till företag.

2.4 Kontroversiella verksamheter

En kristen människosyn och det ansvar för andra människors väl som ett viktigt uttryck för en kristen etik motiverar en återhållsamhet beträffande investeringar i vissa branscher. För dessa branscher krävs ibland en kvalitativ bedömning om ett företag utgör en möjlig placering. I samtliga fall ska förvaltaren kunna motivera en investering i dessa verksamheter utifrån samhällsnytta och hållbarhet.

Klimathänsyn

Luleå stift uppfattar klimatförändringarna som ett allvarligt hot mot skapelsen och de grundläggande livsvillkoren på vår planet och investerar därför inte i företag som ägnar sig åt utvinning av fossila energikällor. Vi investerar därmed inte heller i t ex oljesand eller skiffergas. Förvaltare av Luleå stifts kapital förväntas i stället investera i bolag som på ett konstruktivt sätt bidrar till att lösa klimatfrågan.

Alkohol

Restriktionerna beträffande alkohol har sin grund i de omfattande sociala och hälsomässiga skadeverkningar som är ett resultat av missbruk av alkohol. Luleå stift investerar inte i företag där omsättningen från produktion av alkoholhaltiga drycker överstiger fem procent (5%) av den totala omsättningen. Med alkoholhaltiga drycker menar vi de drycker som har en högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent.

Tobak

Företag som tillverkar tobaksprodukter uppfyller inte kraven för att vara ett ansvarsfullt företag med anledning av tobaksprodukternas negativa hälsoeffekter. Investeringar får inte ske i företag där någon del av omsättningen (0%) kommer från produktion av tobak eller tobaksprodukter.

Spel om pengar

Spel om pengar kan leda till ett spelberoende som påminner om andra typer av missbruk och som kan förorsaka förödande konsekvenser. Luleå stift investerar inte i företag där omsättningen från spelverksamhet om pengar överstiger fem procent (5%) av den totala omsättningen. Bolag vars huvudsakliga affärsidé är produkter för design eller utveckling av mjukvara eller plattformar för spel om pengar är inte heller investerbara.

Distribution av alkohol, tobak och spel om pengar

För bolag som inte producerar men distribuerar alkohol, tobak eller spel om pengar finns inga absoluta begränsningar, därför att det är problematiskt att inhämta och säkerställa denna typ av data samt dra gränser som leder till en rättvis och meningsfull bedömning. Om bolag väljs in som är verksamma inom sådan distribution ska förvaltaren kunna motivera även dessa val av bolag utifrån kraven på ansvarsfullhet i avsnitt 2.3 i denna placeringspolicy.

Vapen

Luleå stift avstår från placeringar i bolag som i icke obetydlig omfattning tillverkar eller säljer vapen eller krigsmateriel. Luleå stift utesluter även investeringar i bolag som är aktivt involverade i utveckling och produktion av särskilt inhumana vapen eller dess specialkomponenter. Med aktivt involverande avses tillhandahållandet av produkter och tjänster som är specifikt anpassade för vapnet.

Definition av vapen och vapenrelaterade krigsmateriel

Med vapen avses produkter avsedda att döda, styma eller ödelägga och som säljs för militära ändamål. Med krigsmateriel avses produkter eller delkomponenter som är speciellt utvecklade för att ingå i vapen eller vapenssystem. Produkter och tjänster som omfattas av denna placeringspolicy utgår från bilaga 1 till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. Produkter som omfattas är all krigsmateriel för strid (KS) samt de produkter och tjänster under övrig krigsmateriel (ÖK) som signifikant modifierats (specialanpassats) för att användas i KS. Övriga produkter i bilagan omfattas ej då de bedöms ha dubbla användningsområden (militärt/civilt så kallade dual use-produkter) och/eller saknar tydlig koppling till stridsfunktion.

Definition av särskilt inhumana vapen

Med särskilt inhumana vapen avses vapen som strider mot folkrättens principer om att vapen måste kunna diskriminera mellan civila och militära ändamål och inte får ha oproportionerlig skadeverkan. Vapen bedöms utifrån dessa två principer uteslutande, oavsett om det finns internationella avtal som reglerar det specifika vapnet eller inte. Således bedöms kärnvapen genom sin icke-diskriminerande och oproportionerliga skadeverkan strida mot placeringspolicyn även om ett internationellt avtal (icke spridningsavtal) tillåter kärnvapen i viss utsträckning. Exempel på vapen som uppfyller definitionen på särskilt inhumana vapen: massförstörelsevapen (WMD), vapen reglerade i CCW (Convention on Certain Conventional Weapons), personminor, klusterbomber samt vapen som innehåller utarmat uran.

Pornografi

Luleå stift investerar inte i företag som tillhandahåller sådan pornografi som på ett ohöjlt och utmanande sätt återger sexuella situationer eller händelseförlopp där människans värde och värdighet kränks. Med att tillhandahålla avses produktion samt sådan förmedling som är ett resultat av företagets egna aktiva åtgärder.

2.5 Etisk utvärdering

En etisk utvärdering av innehavet ska göras regelbundet i syfte att säkerställa att de etiska riktlinjerna efterlevs. Erfarenhet och bedömningar inhämtas vid behov från Svenska kyrkan på nationell nivå.

2.6 Förvaltarens ansvar

Förvaltare som förvaltar kapital åt Luleå stift har ett ansvar att ta del av denna policy samt säkerställa processer och kompetens för att leva upptill dess skrivningar.

3 Normalportfölj och tillgångsfördelning

Placeringar kan göras i såväl enskilda värdepapper som fonder. Godkända tillgångsslag är:

- Svenska aktier eller aktiefonder
- Utländska aktier via fonder
- Svenska räntebärande instrument och strukturerade instrument
- Alternativa placeringar
- Ideella placeringar

Den optimala sammansättningen i normalportföljen påverkas av förväntad avkastning för varje tillgångsslag, förväntad risk och samvariationen i avkastning mellan respektive tillgångsslag.

Tabellen nedan visar normalläge för totalportföljen samt tillåtna avvikelser.

Tillgångsslag	Max %	Normalläge %	Jämförelseindex
Aktier/aktiefonder Punkt 3.2 och 3.3	60	30	SIX Return index (svenska) Dow Jones Sustainability Global, valutajusterat (utländska)
Svenska räntebärande instrument Punkt 3.4	100	Totalt 65, dock Minst 30	25% OMRX-T Bond (lång)
Strukturerade instrument Punkt 3.5	20		OMRX-T Bill (kort)
Alternativa placeringar Punkt 3.6	20	0	Stibor 3 mån + 2%
Ideella placeringar Punkt 3.7	20	5	
Totalportfölj		100	
Depåkonton i annan nordisk bank än Definierad under 3.4, likvidkonto			

Normalläget är den tillgångsfördelning som anges för ett längre perspektiv. Avvikelser kan ske från normalläge inom den angivna maximinivån för varje tillgångsslag, om t ex situationen på de finansiella marknaderna föranleder detta. Andelen utländska aktiefonder får maximalt uppgå till 50 % av det totala innehavet av aktier/aktiefonder.

3.1 Riskkontroll

Principerna för riskkontroll beskrivs nedan i punkt 3.1.1 – 3.1.7. Under respektive tillgångsslag, punkt 3.2 till 3-7, beskrivs tillåtna instrument och tillåtna emittenter samt andra begränsningar avseende placeringar med hänsyn till risk.

3.1.1 Beräkning av limit

Tillgångarnas värde och limit skall baseras på tillgångarnas marknadsvärde.

3.1.2 Riskkontroll svenska aktier

Med aktiekursrisk avses att aktiernas avkastning eller dess värde förändras till följd av en förändring i aktiekurserna på den svenska aktiemarknaden.

3.1.3 Riskkontroll räntebärande instrument och strukturerade produkter

Med kreditrisk avses att förlust uppkommer p g a att en emittent inte kan betala placerat kapital och/eller ränta på förfallodagen. Kreditrisken hanteras genom att begränsa placeringsvolymen för olika emittenter.

Med ränterisk avses att de räntebärande värdepappernas avkastning eller dess värde förändras till följd av förändring av marknadsräntan.

3.1.4 Affärsmotparter

Godkända motparter vid transaktioner av tillgångar är värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd enligt 1 kap 3 § 1st p 1 lagen om värdepappersrörelse (1991:981) eller annan svensk juridisk person, som enligt lag eller förordning har motsvarande tillstånd.

3.1.5 Depå

Tillgångarna skall förvaras hos värdepappersinstitut som enligt 3 kap 4 § p 2 lagen om värdepappersrörelse (1991:981) eller annan svensk juridisk person, som enligt lag eller förordning har motsvarande tillstånd.

3.1.6 Belåning

De tillgångar som omfattas av placeringspolicyn får inte belånas.

3.1.7 Värdepappersfonder

Placering får ske i värdepappersfonder vars placeringsinriktning motsvarar bestämmelserna i denna placeringspolicy och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ. Placeringspolicyns bestämmelser om tillgångsfördelning, riskkontroll och etiska restriktioner skall beaktas även för andelar i fonder.

3.2 Svenska aktier/aktiefonder

Tillåtna instrument

Tillåtna instrument är aktier och därtill hörande rättigheter, konvertibla skuldebrev och andelar i aktiefonder.

Följande derivatinstrument får användas för att sänka risken i portföljen eller för att effektivisera förvaltningen.

- utfärda köpoptioner på underliggande aktier

Tillåtna emittenter

Aktier och aktierelaterade instrument skall vara börsnoterade på nordisk fondbörs. Tillåtna marknadsplatser är OMX Nordic Exchange (Large Cap, Middle Cap, Small Cap) .

Vid nyintroduktion kan avsteg från börsnotering göras, under förutsättning att aktierna enligt introduktionsprospektet har för avsikt att omgående börsnoteras. Samma emittent kan svara för högst 10 % av alla aktieplaceringar (marknadsvärdet).

3.3 Utländska aktier via fonder

Tillåtna instrument

Utländska aktier kan endast förvärfvas genom placering i aktiefonder.

3.4 Svenska räntebärande instrument

Enskilda värdepapper**Tillåtna instrument**

- svenska kortfristiga statsskuldsväxlar och certifikat
- svenska långfristiga obligationer

Tillåtna emittenter

Tillåtna emittenter	Max andel per kategori av emittenter
Svenska staten eller av staten garanterat värdepapper	100%
Svensk exportkredit, Nordiska investeringsbanken, svenska kommuner och landsting. Kommuninvest i Sverige AB	50%
Nordiska banker och svenska bostadsfinansieringsinstitut 1)	50%
Bolag helägda av svenska staten	50%
Övriga svenska emittenter med en långsiktig rating om minst A eller kortsiktig rating om K-1 enligt Standard & Poor´s alternativt P-1 enligt Moodys	25%

1) Med nordiska banker avses: Nordea, Swedbank, SÈB, Handelsbanken, Länsförsäkringar Bank, Den Norske bank, Danske Bank.

Löptid

Långfristiga placeringar bör ha en löptid om högst fem år. Taktiska avvikelser får göras som gör att löptiden får vara högst sju år. Värdepapperet skall vara möjligt att avyttra under löptiden.

Räntefonder

Det är möjligt att investera i

-kortfristiga räntefonder (penningmarknadsfonder) vars placeringar har en genomsnittlig återstående löptid på högst ett år.

-långfristiga räntefonder (obligationsfonder) vars placeringar har en genomsnittlig återstående löptid på högst tio år.

Räntefonderna skall hos Morningsstar ha en "rating" på tre år med minst tre stjärnor eller om fonden saknar rating bedöms ha motsvarande nivå avseende avkastning och risk.

3.5 Strukturerade instrument

Tillåtna instrument

Aktieindexobligationer och andra instrument med motsvarande konstruktion. Investeringens nominella belopp skall vara kapitalgaranterad till 100%
Ev överkurs får uppgå till maximalt 10%

Tillåtna emittenter	Max andel per Kategori av emittent
Svenska staten eller av staten garanterat värdepapper	100%
Svensk exportkredit, Nordiska investeringsbanken, svenska kommuner och landsting. Kommuninvest i Sverige AB	100%
Nordiska banker och svenska bostadsfinansieringsinstitut ¹⁾	50%
Utländska banker och kreditinstitut med en rating om minst A enligt Standard & Poors	50%

1) Beräkning av andelar görs för Stiftet, Prästlönefonden och Prästlönetillgångarnas driftmedel var för sig.

2) Med nordiska banker avses: Nordea, Swedbank, SEB, Handelsbanken, Länsförsäkringar Bank, Den Norske bank, Danske Bank.

Löptid

För strukturerade instrument är löptiden normalt tre till fem år. Maximal löptid är sju år. Värdepapperet skall vara möjligt att avyttra under löptiden.

3.6 Alternativa placeringar

Med alternativa placeringar menas placeringar i ej noterade aktier eller andelar eller andra placeringar som har villkor och konstruktioner som inte går att hänföra tillgångsslag 3.2-3.5, där placeringen förväntas ha en god avkastning samtidigt som en betryggande säkerhet/acceptabel risk föreligger.

3.7 Ideella placeringar

Av kyrkoordningen 6 kap 4§ framgår att stift får lämna bidrag till internationell diakoni och mission. Ett sätt att understödja sådan verksamhet, som alternativ till direkta bidrag, kan vara att göra ideella placeringar hos organ som i sin tur lånar ut pengar med samma syfte. Med ideella placeringar avses placeringar där inte ekonomisk utan framförallt social avkastning legat till grund för placeringsbeslutet. Denna placering behöver inte påverka det finansiella avkastningsmålet. Något aktuellt jämförelseindex föreligger inte. Varje investering utvärderas för sig. Utvärderingen skall främst omfatta den sociala avkastning som uppnåtts med investeringen.

Möjligheten till ideell placering gäller inte prästlönetillgångarna.

4 Rapportering, utvärdering och kompletterande anvisningar

Stiftsstyrelsen fastställer hur stiftets medel ska rapporteras och utvärderas. Stiftsstyrelsen kan utfärda kompletterande anvisningar hur placeringspolicyn skall tillämpas. Policyn kan revideras av Stiftsstyrelsen. Om denna revidering medför förändringar när det gäller mål, risknivå eller etiska kriterier ska den reviderade policyn beslutas av Stiftsfullmäktige.

Ärende 17

Ärende till stiftsfullmäktige

Sammanträdesdatum 2023-11-17--18		Diarienummer
Ärende Sammanträdet avslutas		

Ärendebeskrivning

Ordföranden avslutar sammanträdet.
